

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XLI. št. 101 (12.133)

Trst, četrtek, 16. maja 198

OSREDNJA KNJENICA
P. P. 132
66001 KOPER
8554 AA
60100200

Po prvih poglobljenih ocenah volilnih izidov Referendum o draginjski dokladi zopet sredi političnih razprav

RIM — Povolilno obdobje se je začelo, osrednja tema pa je spet postal referendum KPI o draginjski dokladi, ki ga je sam predsednik vlade Craxi včeraj označil za »poglavito vprašanje«. Za danes je predviden zato sestanek gospodarskih ministrov, za jutri pa seja kabinetnega sveta. Kar zadeva neposredne odmeve volitev se je že odprla kriza v obeh poraženih vladnih strankah, PLI in PSDI: položaj tajnikov Zanoneja in Longa je postal sila težak in že kroži imeni naslednikov, ki naj bi bila Romita in Altissimo.

V zvezi z referendumom se krepki hipoteza o množičnem vzdusju, s katero sedaj baje soglašata tudi tajnik KD De Mita. Po njegovem naj bi sestavili skupen apel sindikatov v tem smislu, če bi prej dosegli sporazum o skupni platformi za uvažanje pogajanj o reformi plač. To naj bi bila še vedno »neoptimalna rešitev«, meni De Mita.

Po drugi strani pa bo za KPI težko sprejeti kakršnokoli hipotezo, različno od frontalne borbe za referendum. Danes se sestane vsedržavno vodstvo: na vrsti bo zelo težka razprava, začel se bo »strogi pregled« o vzrokih in posledicah volilnega neuspeha. Posredno je v diskusijo že posegel Napoleone Colajanni, ki za-

hteva preverjanje strankarske linije v celoti. Notranjega političnega sočanja vsekakor ni moč odlagati: tako glede odnosov s socialisti, kot o osamljenosti, v kateri se je stranka znašla in o notranjem vodenju partije.

Najkočljivejši problem prihodnjih mesecev pa je seveda sestava novih krajevnih uprav. Čeprav je De Mita izjavil, da ne zahteva »vsega in takoj«, je jasno, da se hoče KD uveljaviti povsod, kjer to omogoča volilni izid. V Rimu je že odločno zahtevala svojega župana, kar je spravi-

lo v težave rimske socialiste. Po drugi strani že takoj ob začetku razprave o občinski upravi v Milanu izhaja posebno stališče republikancev, ki zapleta sporazum med vladnimi strankami, zlasti ker tudi dosedanji socialistični župan Tognoli zavrača možnost petstrankarske koalicije in je s tem v sporu s svojo stranko.

Zabeležiti je še, da bo prihodnji teden verjetno nov vrh večine in se govorj o možnosti vladne preosnove, predsednik Craxi pa bo od 28. do 30. t.m. na uradnem obisku v Moskvi.

R. G.

Odbor senatne komisije za zaščito Slovencev sprejme zastopnike naprednih organizacij

RIM — Ožji odbor senatne komisije za ustavna vprašanja, ki je zadolžen za sestavo skupnega osnutka zakona za globalno zaščito Slovencev v Italiji bo danes, po premoru ob upravnih volitvah, nadaljeval z delom. Po prvem krogu avdicij, ko je ožji odbor zaslišal enotno delegacijo Slovencev v Italiji in predstavnike raznih nacionalističnih organizacij iz dežele Furlanije - Julijske krajine, bodo danes in jutri na vrsti predstavniki številnih demokratičnih in naprednih organizacij.

Tako bo danes popoldne ožji odbor zaslišal predstavnike VZPI-ANPI, ANED, ANPPA ter obeh zgodovinskih inštitutov odporiškega gibanja iz Trsta in Vidma. Jutri popoldne bodo na vrsti Mittelevropsko gibanje, Skupina 85, Kulturni krožek Istra in nekatera koordinacijska združenja šolnikov. Jutri popoldne pa bo ožji odbor zaslišal predstavnike športnega društva Union, ARCI, Zveze žensk Italije UDI, CGIL, ACLI in Confesercenti. (bbr)

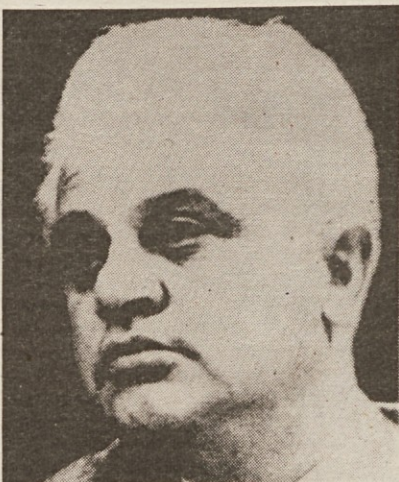
Predsedstvo SFRJ ima novega predsednika

BEOGRAD — Predsedstvo SFRJ je včeraj na posebni seji izvolilo in razglasilo za novega predsednika predsedstva »kolektivnega šefa države«, Radovana Vlakovića. S podpredsednikom Sinanom Hasanijem bosta opravljala funkciji eno leto.

Novi predsednik predsedstva SFRJ je bil rojen leta 1922 v Budjanovcih v Vojvodini. Po narodnosti je Srb. Aktivni udeleženec delavskega gibanja je od leta 1940, v NOB pa se je vključil leta 1941.

Od leta 1974 do leta 1981 je bil predsednik predsedstva Vojvodine in po položaju član predsedstva Srbije. Novembra leta 1981 je bil izvoljen za člana predsedstva SFRJ iz pokrajine Vojvodine.

Sinan Hasani je Albanc, rojen 1922 na Kosovu. V NOB je sodeloval od leta 1941, opravljal pa je številne odgovorne funkcije (med drugim je bil direktor časopisne hiše Rilindja). Bil je tudi podpredsednik skupščine

SFRJ ter ambasador SFRJ na Danskem. Je književnik in član kosovske Akademije znanosti in umetnosti. Za člana predsedstva SFRJ je bil izvoljen lani. (dd)

Ob 30-letnici avstrijske državne pogodbe SZDL Slovenije terja pravice za zamejsko slovensko skupnost

LJUBLJANA — Predsedstvo republiške konference SZDL je včeraj proučilo varnostne razmere v republiki ter med drugim obravnavalo tudi predlog ljubljanske RTV, naj bi podražili radijsko in televizijsko naročnino. Po zelo ostri razpravi so vendarle »prevagali« argumenti televizijcev, ki so dokazovali, da so jih stroški že zdavnaj prehiteli. Najvišji osebni dohodek na RTV je tako le 67.000 dinarjev, novinarji pa prejema od 30.000 do 50.000 dinarjev, kar dokazuje, da radiji in televiziji resnično zategujejo pas. Višino podražitve televizijske in radijske naročnine, ki se je seveda bojijo tudi časopisi (pomenila bo pomemben poseg v družinske proračune in gotovo iz njih izrinila po kakšno revijo ali dnevnik), bodo določili naknadno.

Predsedstvo SZDL je včeraj sprejelo tudi izjavo ob 30-letnici podpisa avstrijske državne pogodbe. Pri-družujejo se izjavi zveznega sekretarja za zunanje zadeve Raifa Dizdarevića, ki je na Dunaju te dni poudaril pomen avstrijske državne pogodbe. Z njo je Avstrija kot neodvisna in nevtralna država ter soseda SFRJ vstopila v družino svobodnih evropskih narodov.

Jugoslavija je bila ob podpisu te pogodbe prepričana, da njene določbe o manjšinskem vprašanju, zlasti

6., 7. in 9. člen, pomenijo pravni okvir za zagotovitev vseh pravic za enakopravnost slovenske in hrvaške narodnostne skupnosti na Koroškem, Štajerskem in Gradiškanskem. Pričakovala je, da bo Avstrija izpolnila obveznosti iz državne pogodbe in storila vse, da se bodo Slovenci in Hrvati čutili enakopravni in da bodo imeli vse možnosti za svoj obstoj in vsestranski razvoj. »Ob 30-letnici podpisa te pogodbe moramo žal ugotoviti, da ti členi, zlasti 7. člen, še niso izpolnjeni«, piše v izjavi predsedstva SZDL Slovenije. (dd)

Seminar o slovenski in italijanski manjšini na tržaški univerzi

NA 4. STRANI

40 let Primorskega dnevnika

bomo proslavili ob 20.30 jutri, 17. maja, v Kulturnem domu v Trstu in v soboto, 18. maja, v Kulturnem domu v Gorici.

PROGRAM:

nagovor;
pozdravi gostov iz Trsta, Gorice, Rima, Beograda in Ljubljane;
podelitev priznanj raznašalcem;

nastopajo:

v TRSTU:
harmonikarski ansambel Glasbene matice s Proseka, vodi Loredana Kočever;
mešani pevski zbor Primorec - Tabor, vodi Vilma Padovan;

v GORICI:

mešani pevski zbor »Otan Župančič«, vodi Elda Nanut;
mestni otroški pevski zbor, šolski orkester šole Glasbene matice, vodi Silvan Križmančič.

Ob koncu programa se bomo zbrali na zakuski. Vabljeni vsi bralci Primorskega dnevnika. Ta napoved je obenem vabilo za vse, osebnih vabil ne bomo pošiljali.

V nedeljo, 19. maja, bo izšla posebna številka Primorskega dnevnika.

ČESTITKE OB 40-LETNICI

Ob 40. obletnici izhajanja Primorskega dnevnika Vam čestitam za dragoceni prispevek k dobrim dejavnim stikom med Italijo in Jugoslavijo ter k uveljavljanju in uresničevanju interesov Slovencev v Italiji.

Želim Vam novih uspehov pri izdajanju Primorskega dnevnika, katerega redni bralec sem, ker je to dober list.

Direktor NIGRO »Borbe« Božo Kovač

Dragi tovariši, ob velikem jubileju, ki ga praznujete, 40. obletnici Primorskega dnevnika, Vam želimo uspešnega nadaljevanja vaše 40-letne poti boja za pravice Slovencev in za omikano sožitje ob odprti meji.

Uredništvo Primorskih novic, glavni urednik Boris Kralj

Ob 40-letnici izhajanja Primorskega dnevnika, tega pomembnega glasnika informacij in slovenske besede med Slovenci v Italiji, vam izrekamo naše iskrene čestitke.

V 40 letih delovanja je Primorski dnevnik s svojim delom izredno prispeval k odpiranju informacijskih in kulturnih tokov med Slovenci ob meji, postal je tudi naš vsakdanji spremljevalec in hkrati informator o dogajanju v matični domovini sploh.

Želimo vam še veliko tako uspešnih let in pogumen korak vstric sodobnega časopisnega novinarstva za še uspešnejše opravljanje tega vašega pomembnega političnega, družbenega in narodnostnopolitičnega poslanstva.

Medobčinski svet SZDL Obalno-kraške regije Koper

Predsednik Milan Vatovec

Ob Vašem jubileju čestitamo in želimo še mnogo delovnih uspehov.

Radio Koper

Iskreno čestitamo ob 40-letnici izhajanja Primorskega dnevnika.

Občinski svet Zveze sindikatov Koper

● Visoko

NADALJEVANJE S 1. STRANI

mestljivo delo na kulturnem področju, za rast celotne družbe. In čeprav pogoji za kulturno delo niso enakomerno porazdeljeni po vsem področju Slovenije, bo treba tudi vnaprej vztrajati na istih principih in z enako požrtvovalnostjo.

ZKO Slovenije je pred številnimi delegati, kot gostje so bili prisotni tudi predstavniki Korošcev, porabskih Slovencev z Madžarskega, pa Marko Kravos in Nadja Krišćak za ZSKD, podelila letos odličja svobode že devetlet. Doslej je 139 posameznikov in skupin prejelo odličje z zlatim listom, 178 pa s srebrnim in tem se je včeraj pridružil še nadaljnjih 35 imen.

Slovesnosti je sledila deseta programska konferenca Zveze kulturnih organizacij Slovenije, na kateri so izvolili novi odbor tega izjemno pomembnega telesa. Uvod v delovni značaj včerajšnjega srečanja je imel predsednik ZKO Jože Osterman, ki je v svojem govoru obračal pogled naprej z obrazložitvijo načrtov, ki jih bo treba na področju ljubiteljske kulture uresničiti, v kar spada seveda tudi tesnejše sodelovanje in pomoč posameznim slovenskim narodnostnim skupnostim izven meja Socialistične republike Slovenije.

MARIJ ČUK

Ocena volitev v besedah beneških izvoljenih predstavnikov

Videmska pokrajinska svetovalca PSI in KPI Marinig in Blasetig o stanju in perspektivah

ČEDAD — Tokrat objavljamo izjave dveh beneških slovenskih predstavnikov, ki sta bila izvoljena v videmski pokrajinski svet. Prvi je Giuseppe Firmino Marinig (PSI), ki je dosegel v Špetru izjemen uspeh tudi kot župan na čelu občinske liste, ki je bila krepko potrjena. Pavla Petriciga pa bo zamenjal v pokrajinski svetovalski skupini KPI Giuseppe Blasetig, ki je bil izvoljen v okrožju S. Giorgio di Nogaro.

GIUSEPPE FIRMINO MARINIG (PSI)

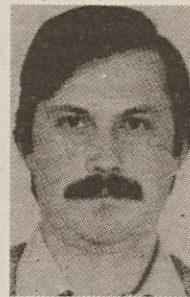

Menim, da če se je v Špetru uveljavila občinska lista je bilo to zato, ker je vse in tudi stranke, ki so sodelovale, gnala ista politična volja. Kjer pa so bila med posameznimi političnimi silami določena razhajanja, stvari niso

šle tako dobro. V Špetru smo imeli skupno politično voljo, to je PSI, KPI, PSDI, PRI in druge sile, da nekaj naredimo in na tej podlagi smo našli skupni jezik, kar je bilo bistveno, da je lista v enotnosti zmagala. Kjer so bile občinske liste drugače sestavljene in kjer je verjetno kaka novoustanovljena skupina skušala »motiti« položaj, tam so stvari šle tako, kot so jih pač ljudje razumeli. Ljudem ne ugaja zmeda, ljudje zahtevajo jasnost in korektnost in prav zato smo v Špetru zmagali, celo premočno zmagali.

Glede pokrajinskih volitev moram reči, da je prišlo za vse in tudi osebno zame do presenečenja. Takega rezultata si v soboto pred volitvami nihče ni predstavljal niti pričakoval. Kot slišim od prijateljev in tudi od prijateljev iz drugih strank so ljudje nagradili tistega, ki je delal. Če v dolinah delamo, stvari napredujejo in prav v tem delu se je rodil tudi moj uspeh. Dejstvo je, da je v Špetru en volivec na treh glasovalnih mestih in potem za mojo stranko na pokrajinskih volitvah. Mislim, da bi tako morali delati povsod in iskati skupne načrte in jasne programe. Kot pokrajinski svetovalec bom skušal reševati probleme, ki sem jih nakazal v svojem programu. Pravilno je dati ljudem jasne odgovore, saj bodo morali čez 5 let videti konkretne rezultate našega dela.

GIUSEPPE BLASETIG (KPI)

Volilni izidi brez dvoma odpirajo določeno razmišljanje o politični situaciji v Beniciji in še posebej v Nadiških dolinah. Očitno je nazadovanje KPI predvsem v odnosu do zadnjih upravnih volitev, ki je verjetno odvisno od več faktorjev, ki so vplivali pri padcu glasov. Tu lahko omenimo številno prisotnost krajevnih kandidatov, ki so bili močno karakterizirani, zamenjava kandidata, močna kampanja krščanske demokracije, ki je v negativnem smislu mistificirala našo prisotnost in seveda splošna situacija, ki je pokazala na manjše odobravanje naših predlogov. Drugo dejstvo, ki ga je treba podčrtati, je stalno padanje KD. Tretja pomembna točka pa je osebni uspeh župana v Špetru, ki so ga za pokrajinske volitve volili številni privrženci občinske liste in ga izvolili v videmski pokrajinski svet.

Glede občinskih volitev lahko rečemo, da je KD lahko prikrila svojo šibkost in to, da izgublja hegemonijo v naših krajih zaradi hudih nasprotovanj in ločevanj, ki so ošibila fronto občinskih list. Predvsem moramo poudariti nasprotujoče si položaje, v katerih se je znašla PSDI in pa prisotnost več list. Kljub temu KD izgublja na moči, kar dokazujejo izguba glasov na pokrajinskih volitvah, šibki programi in neizraziti kandidati.

Zmagi naprednih list v Špetru in Grmeku pa dokazuje, da je naloga laičnih in levih sil ter neodvisnih, da okrepijo napredno gibanje, ki se izraža v listah in to bodisi na krajevnih kot tudi na splošni ravni. To delo je potrebno, da se ustvari nove možnosti gospodarskega in družbenega razvoja na teritoriju. S to željo in v teh okvirih namerava delovati tudi stranka, kateri pripadam, to je KPI.

Diplomatski stiki ob proslavi 30-letnice avstrijske državne pogodbe

Skrb Gratzja in Andreottija ob volilnih izidih v Bocnu

DUNAJ — Proslavljanje 30-letnice avstrijske državne pogodbe, s katero je Avstrija na novo dosegla svojo neodvisnost, je dalo možnost za pomembna srečanja med šefi diplomacij. Na Dunaju se je namreč zbralo 11 zunanjih ministrov, med temi tudi Shultz in Gromiko, ki sta se sestala že v torek. Zdi se, da je njihov pogovor potekal v nekoliko manj »prijateljskem« in konstruktivnem vzdušju, kot je kazalo v prvem momentu. Včeraj je namreč ameriški državni tajnik izrazil na »delovnem zajtrku«, ki so se ga udeležili zahodnonemški, francoski, britanski in italijanski zunanji ministri, »delno razočaranje« nad stališči SZ.

Na robu dunajskih proslav pa je

včeraj prišlo tudi do pomembnega srečanja med avstrijskim zunanjim ministrom Leopoldom Gratzem in njegovim italijanskim kolegom Giuliom Andreottijem. Gratz je med drugim izrazil svojo zaskrbljenost nad volilnimi izidi nedeljskih volitev na Južnem Tirolskem in še zlasti v Bocnu, kjer je skrajno desni MSI postal stranka relativne večine. Šef avstrijske diplomacije je zaželel, naj bi v tistih krajih prevladala »stališča realistične zmernosti«, ki bi preprečila zaostrovanje odnosov med italijansko in nemško narodnostno skupnostjo. Podobna stališča je izrazil tudi Andreotti, s katerim se je Gratz v ostalem pogovarjal o možnostih povečanja sodelovanja.

Za zmanjšanje zunanjetrgovinskega primanjkljaja ZDA pred dilemo: zaježiti naraščanje dolarja ali pa uvesti protekcionizem

BOCA RATON (Florida) — V prvih štirih mesecih letos se je primanjkljaj ameriške zunanjetrgovinske bilance povzpел kar do 28 milijard dolarjev, to je nad 56.000 milijard lir. Kako deficit zmanjšati? Vpričo dejstva, da mu je v dobri meri botroval pretirani porast dolarja, mnogi ekonomisti pravijo, da bi bilo treba pač rast dolarja ustaviti. Veleindustrija pa temu ni naklonjena, saj ima drug recept: omejitev uvoza. To pomeni uvedbo protekcionističnih ukrepov, ki bi bili uperjeni še zlasti proti Japonski in proti katerim so se po večini izrekli na nedavnem bonskem vrhu najbolj industrializirane sedmerice.

O dilemi je bil govor tudi na rednem letnem kongresu Ameriškega bančnega združenja za zunanjo trgovino, ki se je odvijal tri dni v floridskem mestu Boca Raton in ki so se ga udeležili predstavniki 250 največjih ameriških denarnih zavodov z zveznim zavodom Federal Reserve na čelu, pa tudi zastopniki washingtonskega Kongresa (edini povabljeni Evropejec je bil podpredsednik družbe Fiat Umberto Agnelli). Kongresisti so menili, da je takšen ali drugačen razvoj ameriške gospodarske

politike nasproti tujini odvisen prav od izbire med uporabljenimi sredstvi rasti dolarja ali omejitvijo uvoza. Prevladala je težnja k prvi rešitvi, vendar s pridržkom; ko bi namreč zaježitev dolarja z zmanjšanjem javnih izdatkov, ki potiskajo navzgor obresti, ne pokazala zadostnih rezultatov že v kratkem, tedaj bodo ZDA vzele v poštev drugo rešitev, po kateri zaenkrat Reagan ne bi rad posegel zaradi njene nepopularnosti.

Osrednje teme pogovorov na kongresu so bile: zadolžitev držav v razvoju in nevarnost bankrota ameriškega bančnega sistema v primeru, da dolgovi ne bi poravnali; zvezni proračun za leto 1986, ki ga je senat pravkar odobrila, in polemika okrog skrajšanja socialnih izdatkov za 56 milijard dolarjev; visoke obresti in njihov vpliv na dolar. Skrbni v zvezi z zadolženostjo držav v razvoju so se ublažile, ker so ameriške banke povečale lani obseg novih posojil le za pol odstotka proti 3 od sto v letu 1983 in se je zato raven zadolženosti, kot je povedal predsednik centralne banke Volcker, vrnila na tisto iz leta 1980. Zvezni proračun, ki izkazuje zdaj 200 milijard dolarjev deficita, pa naj bi dokončno sanirali leta 1990.

Neizprosen boj v Bejrutu

Ze 18 dni se nadaljujejo neprekinjeni spopadi med muslimanskimi in krščanskimi oboroženimi silami v nesrečnem Bejrutu. Na sliki: muslimanski borcev obstranjujejo z minometci krščanski del mesta (Telefoto AP)

Gorbačov sprožil vrsto novih družbeno-ekonomskih ukrepov

MOSKVA — Z nastopom Gorbačova se je sovjetsko gospodarstvo začelo brže razvijati. Partijsko gospodarsko glasilo »Ekonomičeskaja gazeta« navaja, da se je v prvem štirimesečju letos industrijska proizvodnja povečala za 2,7 od sto, proizvodnja pa za 2,2 od sto v primeru iz obdobjem januar - april 1984. Ustrezni del petletke je bil uresničen v razmerju 101 od sto, čeprav po pisanju omenjenega glasila zastavljeni cilji niso bili doseženi v petrokemijah in železarstvu. List dodaja, da so bili največji uspehi vidni v aprilu in da bo treba z okrepitevjo discipline pri delu in s smotnejšo organizacijo proizvodnje nadomestiti zamude v uresničevanju petletnega razvojnega načrta, ki velja do februarja 1986.

V torek, dan pred prvim potova-

njem Gorbačova v notranjščino domovine (Leningrad), se je sešel politbiro KP, ki je pod očitnim vplivom svojega novega voditelja sprejel vrsto pomembnih ukrepov na socialnem področju. Mimo novega zakona proti alkoholizmu je bilo sklenjeno pospešiti gradnjo stanovanj za ostarele in za dela nesposobne, zvišati do 12. leta starosti mejo za plačevanje otroških doklad, povišati vse vrste pokojnin, dodatno podpirati družine s številnimi otroki, omogočiti »aktivno sodelovanje« pri družbeni proizvodnji materam z majhnimi otroki in upokojenecem, ki so še vedno sposobni za delo, ter s prihodnjim letom zvišati plače vsem znanstvenim delavcem, risarjem in inženirjem v neposrednem stiku s proizvodnjo. Slednji bodo že letos deležni posebnih ugodnosti v obliki častnih naslovov.

Sporazum s SZ o mejnih prehodih

Draginja razburja Poljake

VARŠAVA — Sovjetska zveza in Poljska sta podpisali sporazum, po katerem bodo smeli državljani z ene in druge strani čez mejo brez vizuma, in to začeli s 1. junijem. Sprostitelj velja za prebivalce kakšnih 300 naselij vzdolž meje (mest in vasi) in zelo verjetno predvsem za Poljake, ki bivajo na sovjetskem ozemlju in bi radi češče obiskovali sorodnike na Poljskem. Dovoljenje za prestop meje brez vizuma bodo predvidoma trajala teden dni.

Razmere na Poljskem so še vedno napete, čemur botruje napoved, da se bodo julija zvišale cene mesa, mesnim delikatesam in živalskim maščobam. Podatno vodstvo Solidarnosti je zaradi tega pozvalo prebivalstvo, naj prvega delovnega dne po podražitvi eno uro stavka v podkrepitev zahteve, da se cene osnovnih živilskih izdelkov zamrznejo vse dotlej, dokler oblasti ne bodo raztoče draginje ublažile s primernimi protiakcijskimi ukrepi. Zanimivo je, da so podobno zahtevo postavili tudi voditelji uradne zveze sindikatov OPZZ, ki pravijo, da mora zvišanje cen slediti še povišanje mezd in plač, drugače bo podražitev kvarno vplivala na »čustva in razpoloženje ljudi«.

Južna Amerika obsodila embargo proti Nikaragvi

MANAGUA — Medtem ko se je nikaragovski predsednik Ortega peljal iz Italije na Finsko, od koder bo jutri odpotoval v Stockholmu, je sandinistična vlada odločno zavrnila Shultzove pogoje za to, da ZDA prekličejo embargo: vzpostavitev popolne svobode tiska, ponovne volitve in takojšnji odhod kubanskih ter sovjetskih vojaških svetovalcev. Ko bi sprejeli te pogoje, menijo v Managui, bi postali vazali Amerike. Nikaragovska vlada je Shultzovo ponudbo označila kot kršenje listine OZN in Organizacije ameriških držav ter dvostranskega sporazuma o prijateljstvu, trgovini in plovi.

Reaganovo trgovinsko zaporo proti Nikaragvi so včeraj ostro obsodile vse latinskoameriške države (razen Čila) in na izredni seji ministrskega sveta SELA obljubile »konkretno pobudo za odstranitev dramatičnih učinkov washingtonskega embarga«.

Z druge strani je izvršna oblast EGS pripravila osnutek sporazuma o gospodarskem sodelovanju z državami Srednje Amerike, torej tudi Nikaragve, ki predvideva vzpostavitev političnega dialoga s temi državami, podvojitev pomoči njihovega gospodarstvu in pobude za pospešitev gospodarske integracije med njimi.

Končni rezultati
volitev
v Benečiji in Reziji

Na tej strani objavljamo končne volilne izide iz Nadiških in Terskih dolin, iz Rezijske in Trbiške. Na tem narodnostno mešanem ozemlju so na nedeljskih in ponedeljkovih upravnih volitvah prebivalci glasovali za obnovitev videmskega pokrajinskega sveta, poleg tega pa so izgubili tudi številne nove občinske svete. V prvi razpredelnici (levo) so končni rezultati občinskih volitev (s primerjavami z volitvami leta 1980) v naslednjih občinah: Grmek, Podbonesec, Sovodnje, Špeter, Srednje, Sv. Lenart, Prapotno, Tipana, Bardo, Ahten, Neme, Fojda in Rezija.

V spodnji razpredelnici pa so nanižani volilni rezultati (s primerjavami na volilne izide iz leta 1980), ki so bili doseženi v okviru volitev za obnovitev videmskega pokrajinskega sveta v naslednjih občinah istega področja: Dreka, Grmek, Podbonesec, Špeter, Sovodnje, Srednje, Sv. Lenart, Prapotno, Čedad, Tovorjana, Bardo, Tipana, Ahten, Čenta, Fojda, Neme, Rezija, Naborjet in Trbiž.

Ti rezultati (kot sicer vsi ostali) so sedaj v središču razprav, ki jih posamezne stranke posvečajo izidu nedeljskih upravnih volitev. Prvim ocenam bodo sledile treznejše analize, ki bodo razkrile uspehe ali neuspehe te ali one stranke.

BERITE
»Novi Matajur«

Volilni izidi občinskih volitev v Benečiji in Reziji

OBČINE	Občinska lista 1980 1985	KD 1980 1985	PSDI 1980 1985	KD - PSDI 1980 1985	MF 1980 1985	Rezijska dem. zveza 1980 1985	Demok. zveza 1980 1985	Alternativna lista 1980 1985	Neodv. 1980 1985	Za Rezijsko KPI - neodv. 1980 1985
GRMEK	242 260	240		249						
PODBONESEC	162 321	569 610	83							
ŠPETER	824 747	507 502								
SOVODNJE	96 169	151		342						
SREDNJE	186	220 242	165						66	
SV. LENART	270 249	368 423			22					
PRAPOTNO	315 287	366 343								
BARDO	252 248	266 302								
TIPANA	299 254	165	62	366						
AHTEN	227 517	581 550					192			
FOJDA	889 976			791 817						
NEME	149 544	916 915						330		
REZIJA		397 455	26			458 243				154

Pokrajinske volitve v videmski pokrajini - Nadiške doline

OBČINA	KPI 1980 1985	MSI 1980 1985	DP 1980 1985	PRI 1980 1985	PSI 1980 1985	MF 1980 1985	PSDI 1980 1985	PLI 1980 1985	KD 1980 1985	Veljavni glasovi 85	Volivci 1985	Bele 1985	Neveljavne 1985
DREKA	36 17	4 3	—	2 3	56 41	1 25	19 23	2 —	195 134	246	253	4	3
GRMEK	106 68	10 9	3	7 3	98 112	5 37	41 51	1 4	311 253	540	558	10	7
PODBONESEC	121 46	18 14	6	7 6	36 63	8 140	249 189	10 5	785 667	1136	1191	34	21
ŠPETER	371 176	43 37	18	51 39	184 521	12 65	130 116	12 5	643 581	1558	1617	35	24
SOVODNJE	101 50	7 13	1	3 2	65 89	6 53	117 76	1 1	382 360	645	680	19	15
SREDNJE	78 43	7 5	—	8 3	24 33	4 34	137 128	2 1	295 249	496	519	10	13
SV. LENART	153 66	10 20	5	5 5	70 169	13 36	61 68	13 6	525 457	832	876	22	22
PRAPOTNO	108 70	14 29	3	5 5	28 64	15 16	155 135	3 6	426 406	734	760	23	9
ČEDAD	1299 1301	280 331	131	165 287	1148 960	143 351	482 537	223 164	3681 3638	7700	8159	263	193
TAVORJANA	431 252	32 39	11	20 16	134 485	44 28	107 111	7 27	781 624	1593	1684	32	58
SKUPNO	2804 2089	425 500	178	273 369	1843 2537	251 785	1498 1484	274 219	8024 7369	15480	16297	452	365

Pokrajinske volitve v videmski pokrajini - Terske doline

OBČINA	KPI 1980 1985	MSI 1980 1985	DP 1980 1985	PRI 1980 1985	PSI 1980 1985	MF 1980 1985	PSDI 1980 1985	PLI 1980 1985	KD 1980 1985	Veljavni glasovi 85	Volivcev 1985	Bele 1985	Neveljavne 1985
BARDO	87 67	29 31	19	5 14	116 131	49 18	53 26	15 8	333 336	650	694	26	18
TIPANA	150 132	33 25	6	6 7	51 57	30 6	134 58	66 82	363 351	724	775	22	29
AHTEN	283 173	41 49	18	15 8	167 365	63 33	100 49	14 4	629 609	1313	1399	42	44
ČENTA	1100 1020	269 418	113	97 140	852 1324	641 342	446 365	150 108	2261 2373	6203	6532	93	235
FOJDA	419 383	62 80	28	15 25	201 235	213 286	102 101	21 19	1049 983	2140	2281	79	62
NEME	405 520	94 91	15	31 49	132 176	77 77	121 90	45 51	1028 932	2001	2135	76	58
SKUPNO	2444 2295	528 694	199	169 243	1519 2288	1073 767	956 689	311 272	5663 5584	13031	13816	338	446

Pokrajinske volitve v videmski pokrajini - Rezija in Trbiž

OBČINA	KPI 1980 1985	MSI 1980 1985	DP 1980 1985	PRI 1980 1985	PSI 1980 1985	MF 1980 1985	PSDI 1980 1985	PLI 1980 1985	KD 1980 1985	Veljavni glasovi 85	Volivcev 1985	Bele 1985	Neveljavne 1985
REZIJA	149 165	59 75	21	6 10	84 96	63 61	99 55	19 5	598 597	1085	1158	45	28
NABORJET	65 65	35 58	10	2 9	64 25	17 23	219 233	7 10	294 286	719	762	25	18
TRBIŽ	496 555	451 547	62	25 33	252 215	96 62	1272 1520	39 53	1075 918	3965	4197	111	120
SKUPNO	710 785	545 680	93	33 52	400 336	176 146	1590 1808	65 68	1967 1801	5769	6117	181	166

MIŠKO KRANJEC

Povest o dobrih ljudeh

1.

To je pravljica o malih, a dobrih ljudeh, ki so živeli morda pred davnim, morda pred nedavnim v tistem čudovitem kraju pri Muri, kjer je toliko močvirnih jarkov kakor nikjer na svetu. Na južni strani teče vedno kalna in zlohotna Muha. Nenadoma se od nje odtrga zastarel rokav, kjer je Mura nekoč imela pot, ki pa ji ni ugajala. Kakor velik napet lok je tak jarek, medtem ko mu je Mura sama za tetivo, a svet vmes je kakor otok. En sam vhod vodi v ta kraj, kjer je nekaj njiv. Ob jarku je gozd, ki se širi proti zahodu. Na levo, proti vzhodu, kamor teče Mura, je drug jarek, ki je še podoben majhnemu jezeru in kjer je visok nasip; za temi glavnimi jarki so spet drugi. V vekovih, kar si Mura išče stalne poti, a je ne more najti, je utonilo v teh jarkih mnogo ljudi, bodi da so v temnih nočeh zašli sem in niso našli izhoda, bodi

da so jih zapeljale čarovnice po skrivnih poteh na take otoke, od koder potem sami niso našli poti. Duše zašlih in potonjenih v teh močvirjih blodijo ob poletnih večerih nad prostranimi travniki in okrog jarkov. Nenadoma boš sredi najlepše poletne noči zaslišal doslej ti neznan klic, zaslišal boš skrivnosten šepet, morda te bo potujočega tod mimo presenetil polglasen pogovor pod košatim hrastom, oblił te bo smrtni znoj, toda ko prideš mimo in ako si dovolj drzen, da se ozreš pod hrast, ne bo videl nikogar. Ali pa, ko so najbolj vroče poletne noči, nenadoma švigne plamen iz zemlje in zaplove prek teh močvirij ter ugasne sam od sebe. Okoli teh ognjev boš videl postave lažnivih inženirjev, ki ob tej čudni luči merijo nekoč po krivem razmerjeno zemljo. Zakaj v danih časih so inženirji tako izmerili ubogo zemljo, da je revež dobil sicer mnogo mej, toda malo zemlje, grof pa samo štiri meje in mnogo zemlje. Ali pa nenadoma gre skoz mirno in tiho, z zvezdami posuto noč jok, kakor jočejo najbolj obupane ženske. Utrga se daleč na zahodu in gre proti vzhodu, vedno v isti smeri. Kdaj pa kdaj utihne, da se potem ponovi še pretresljiveje. Po vaseh se dramijo psi, trgajo verige in drvejo za jokom prek plotov, prek jarkov, prek njiv in skoz gozdove, dokler jok onstran Mure ne zamre, ali pa ga ubije zgodnja zarja. Psi so vso noč nemir-

ni. Takrat se ljudje zbude iz prijetnih sanj in prisluhnejo, ženske vzamejo v roke rožni venec, otroci se stisnejo k materam, moški pa skušajo ohraniti hladnokrvnost. Vsi pa s strahom mislijo na čudno, več ko neprijetno razodetje: ta trenutek je šla mimo njih smrt. Nihče ne ve, kje se bo ustavila in kdo naj stopi še to noč pred božje obličje, da bo dajal odgovor za svoje revno življenje.

To je pravljica o dobrih ljudeh, o Koštrčevem domu, o starem Jožefu Koštrci in njegovi pobožni ženi Ani, ki sta skoraj osemdeset let preživela med temi Murinimi rokavi, na samotnem otoku, večinoma sama, kolikor ju niso obiskovala bitja pravljic, živali in ptice ter dobri ljudje, ki so kakorkoli zašli k njima. To je pravljica o delavnem, pa vendar do smrti revnemu Ivanu Korėnu, ki je imel majhne načrte, a se mu še ti niso izpolnili. Pravljica o čudoviti lepoti njegove žene Marte in njeni nemirni krvi, ki jo je pogнала po svetu, od koder se ni nikdar več vrnila; pravljica o slepi deklici Katici, ki je s svojim glasom ganila dobrega starega organista, a je ljudje vendar niso sprejeli medse; to je pravljica o Koštrčevem vnučku Petru Koštrci, ki je bil velik razbojnik, a dober človek, čigar spomin še dandanes živi med ljudmi, medtem ko je spomin toliko in toliko imenitnih ljudi že zdavnaj splahnel.

Včeraj dopoldne na liceju Prešeren

Podelitev priznanj za doprinos k 13. DOSP prijetna novost v življenju slovenskih šol

Na liceju Prešeren je včeraj dopoldne Odbor za proslavo 40. obletnice obnove slovenskih šol v Italiji na prisrčnem srečanju podelil priznanja ustanovam, društvom, posameznikom in sredstvom javnega obveščanja, ki so s svojim doprinosom in poročanjem pripomogli k uspehu letošnjega 13. dijaškega obmejega srečanja Primorske.

V uvodnem nagovoru se je predsednica Odbora, ravnateljica Laura Abramijeva, zahvalila vsem za pomoč, ki so jo nudili ob velikem aprilskem prazniku naše dijaške mladine, nakar je sledila podelitev priznanj.

Trije slovenski bančni zavodi, Tržaška kreditna banka, Hranilnica in posojilnica na Opčinah in Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica v Nabrežini, so dobili priznanje »ne le za izkazano pomoč, s katero so omogočili izvedbo prireditve, ampak tudi za pristop k tej pomoči, ki je ponoven dokaz, da naši denarni zavodi globoko občutijo povezanost našega gospodarskega sveta s slovensko šolo v tujini«. Radio Trst A, Radio Opčine in Primorski dnevnik so prejeli spominske plakete »za izreden doprinos pri popularizaciji letošnjega DOSP in za velik napor, ki so ga ta glasila vložila tako v priprave na največjo letošnjo dijaško manifestacijo na Primorskem, kot tudi na dan tekmovanja in po njem ter s tem pokazala ne le poslušalstvu, ampak tudi pot, ki naj tudi v bodoče živo povezuje naše šolsko življenje z javnostjo.«

ŠZ Bor je prejelo priznanje »za razumevanje in pomoč, ki jo je izkazalo ne samo ob priliki samega DOSP, ampak tudi dolgotrajnih priprav nanj, kot tudi za siceršnje sodelovanje z našo šolsko komponento.« Pedagoški svetovalec iz Slovenije v Italiji, Silvo Fatur, je dobil priznanje »za nedvomno vlogo med organizatorji DOSP in primorskimi šolami v matični domovini, pa tudi za neposredno pomoč v sami organizaciji tega tekmovanja«, dijakinja Ana Corbato pa »za njeno osebno zavzetost pri orga-

ših višjih srednjih šol. Že v prejšnjih letih je prišlo do neposrednih stikov med posameznimi šolami in nekaterimi našimi družbenimi dejavniki. Spomnimo se le na podeljevanja denarnih nagrad najboljšim dijakom ob mednarodnem dnevu varčevanja. Pobudo za srečanja so dali naši bančni zavodi in Slovensko deželno gospodar-

sko združenje, ki je koordiniralo nagrajevanje.

Včeraj so šole same poiskale stik z našimi organizacijami in z javnostjo, kar gre nadvse pozitivno oceniti in pohvaliti. Ta odprtost je najlepše jamstvo, da bo »pot, ki naj tudi v bodoče živo povezuje naše šolsko življenje z javnostjo« uspešna.

Podelitev priznanja dijakinji Ani Corbato

Seminar o slovenski in italijanski manjšini na tržaški univerzi

Pravilno ovrednotiti vlogo manjšin v sodobni družbi

Oddelek za znanost o človeku pri tržaški univerzi je včeraj organiziral zanimiv seminar pod naslovom »Jezik in narodnostna identiteta«. Na podlagi opravljenih raziskov v Jugoslaviji in Italiji so udeležencem predstavili primerjavo slovenske in italijanske manjšine v obeh državah. Raziskavi so opravili na vzorcu dijakov 3. in 4. letnika višje srednje šole s slovenskim učnim jezikom v Italiji in italijanskim učnim jezikom v Jugoslaviji. Pri raziskavi na slovenskih šolah je sodeloval tudi SLORI.

Uvodne misli je podal prof. Cherini, ki je orisal vlogo manjšin v sodobni družbi in predvsem poudaril pomen, ki ga lahko le-te imajo pri povezovanju narodov in v boju za mir. Dotaknil se je tudi pomembnosti pravilne zaščite manjšin in njihovih vrednot od kulturnih do gospodarskih in drugih, ki jih manjšine lahko prispevajo k razvoju splošne kulture države, v kateri živijo. Pri tem je treba pravilno razumeti sociološke potrebe manjšin in prebrskati nekdanje predsodke in strahove, ki so bili, predvsem pri dogajanjih v zvezi s slovensko manjšino v Italiji in italijansko v Jugoslaviji, v povojnem obdobju močno prisotni.

Obe raziskavi, ki sta ju predstavila prof. Emidij Susič, za slovenske dijake v Trstu in Gorici, in prof. Štrukelj, za italijanske dijake v Istri, pokazuje zanimivo primerjavo obeh manjšin. Opazi se, da je bila raziskava za slovenske dijake opravljena na

narodnostno zelo homogenem vzorcu, medtem ko je raziskava na italijanskih šolah v Istri obravnavala narodnostno precej mešan vzorec. Na italijanskih šolah v Istri se je namreč za italijansko narodnost odločilo le 50,5 odstotka dijakov (na slovenskih v Trstu in Gorici se ima 87 odstotkov dijakov za Slovence) in kar 38,8 odstotka za hrvaško (na slovenskih šolah se ima za Italijane le 2,5 odstotka dijakov). Še bolj se to vidi, če primerjamo anketirani vzorec dijakov po narodnosti staršev. Pri dijakih na slovenskih šolah naj bi bilo staršev slovenske narodnosti 87 odstotkov, v

Istri pa italijanske le 29 odstotkov (Hrvatov 30 in iz mešanih zakonov 38 odstotkov). Do določenega nasprotja z gornjim podatkom pa pride, če pogledamo jezik, ki so se ga dijaki naučili, kot prvega. Tako so se dijaki na italijanskih šolah v Istri v 61,6 odstotka primerov najprej naučili italijansko (pri Slovencih 83 odstotkov) 24,4 odstotka se je istočasno učilo italijansko ter hrvaško in samo 14 odstotkov le hrvaško (slovenski dijaki 17 odstotkov samo italijansko).

Obe raziskavi prinašata tudi podatke, na čem dijaki gradijo svojo etnično pripadnost. Obe skupini sta si

Med včerajšnjim srečanjem na univerzi. Tretji in četrta z leve sta prof. Susič in prof. Štrukelj

v tem precej podobni, saj dajeta največ poudarka aktivnosti v različnih manjšinskih organizacijah, kar naj bi bil glavni element, ki naj bi nekomu določal narodnostno pripadnost. Iz ostalih podatkov je razvidno, da dijaki obeh manjšin praktično enakovredno obvladajo oba jezika, medtem ko je pri uporabi jezika manjšine določena razlika. Tako slovenski dijaški doma, v šoli in med prijatelji skoraj izključno uporabljajo le slovensčino, v javnem življenju pa kar 91 odstotkov le italijansko. Dijaki v Istri v svoji celotni aktivnosti uporabljajo italijanski jezik v javnosti v 40 odstotkih primerov, največkrat oba jezika in le v 16 odstotkih primerov le italijansko. Oba obdelana vzorca dijakov sta si tudi enotna v tem, da je dvojezičnost potrebna in večina zagovarja enakopravnost jezikov obeh narodnosti.

Zaključni poseg je imela profesorica puljske pedagoške fakultete Neli da Milani Kruljac, ki je podala sintetični pregled dejanske zaščitenosti italijanske narodnostne skupnosti. Pri tem je bila precej kritična in je poudarila, da je formalno z zakonom sicer poskrbljeno za zaščito italijanske narodnosti v Jugoslaviji, vendar vsakdanje življenje ta zakon stalno demantira. Obstaja velika nezainteresiranost pri javnih upravah za te probleme in Italijani v Istri so po končani srednji šoli, ki je še italijanska, praktično prisiljeni, da se podredijo večinskemu narodu. Uporaba italijanskega jezika je omejena samo na določena območja in dejanske dvojezičnosti ni čeprav je z zakonom predvidena. Po njenem mnenju ima precej krivde za tak odnos do italijanske manjšine v Jugoslaviji tudi Trst, ki negativno vpliva s svojo gonjo proti Slovincem in vsemu kar diši po Jugoslaviji.

Po uvodnih referatih se je razvila dokaj živahna razprava, ki je potrdila, da je bila pobuda tržaške univerze po uvedbi takih seminarjev potrebna in enoten zaključek vseh je bil, da je treba z njo nadaljevati in tako nadoknaditi tisto, kar je bilo zamujeno v preteklosti.

Folklorna skupina iz Našic v Trziču

V Trziču bo v soboto, 18. t.m., v okviru vsakoletne revije glasbenih in pevskih skupin, ki jo letos pripravlja zbor Sant' Ambrogio, nastopila kot gost folklorna in pevka skupina iz Našic. Prikazala bo bogat spored plesov ter pevskih in glasbenih točk iz Slavonije. Prireditve bo ob 20.30 v občinskem gledališču v Trziču.

● Od danes do 24. maja bosta na obisku v Trstu dve plavni enoti ameriške šeste flote, ali točneje, ladja amfibija-nosilka helikopterjev USS Sappan in ladja za izkrcavanje USS Spar-tanburg County, ki bosta pristali ob šestem pomolu oziroma ob pomolu Bersaglieri.

Popoldne v Kulturnem domu v Trstu

Danes posvet o predšolski vzgoji na dvojezičnem območju v Italiji

Predšolska vzgoja na dvojezičnem območju v Italiji je naslov posvetu, ki ga prireja Slovenski raziskovalni inštitut in Sindikat slovenske šole danes popoldne, ob 15. uri v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu. Posvet ima namen podati celovito sliko predvsem jezikovnih in narodnostnih razmer v slovenskih vrtcih v Italiji, da bi na teh temeljih lahko pripomogli h kvalitetni rasti naših vrtcev tako v študijskem kot tudi v organizacijskem smislu.

Na posvetu bodo predstavljeni štirje referati. Prvi bo zobjel širše razmišljanje o slovenskih vrtcih, drugi bo temeljil predvsem na demografskih perspektivah, sledila bo analiza stanja v naših vrtcih po jezikovno - narodnostni plati, zadnji referat pa bo pregled drugih aspektov delovanja v vrtcih.

Prireditelji so si zadali za cilj posveta nuditi šolnikom, ki poučujejo v vrtcih, pa tudi širši zamejski javnosti, dejansko sliko naših vrtcev z vsemi najbolj pekočimi vprašanji, s katerimi se tačas srečujejo. Ne gre namreč pozabiti, da se bodo ta vprašanja čez leta zastavila v osnovnih in nato v srednjih šolah. Pravčasno seznanjenje s sedanjimi problemi v vrtcih bi skratka predstavljalo lepo podlago za razreševanje vprašanj našega šolstva v prihodnjih letih.

Organizatorji so povabili na posvet predvsem šolnike in tiste, ki se bodo

Predavanja o gledališču

Na sedežu Inštituta Gramsci v UL sv. Franciška 14/1 se nadaljuje cikel predavanj, ki so posvečena gledališču, filmu, televiziji in gledališču za otroke. Jutri, 17. maja, ob 18. uri bo predavala prof. Silva Monti, docentka za zgodovino gledališča na tržaški univerzi.

● Sekcija KPI za Sv. Jakob vabi prebivalstvo k razpravi na temo: »Sv. junji, referendum — zakaj DA«, ki bo danes ob 17.30 na sedežu sekcije v UL Guardia 44.

Uprava občine Dolina sporoča, da bo danes, 16. maja, prekinjena dobava vode v Ricmanjih, Borštu in Zabrežcu, od 8. do 19. ure.

nizaciji DOSP 85, s katero je posebej velika velika doprinos vsega našega dijaštva k uspešni izvedbi te prve letošnje manifestacije v okviru proslav 40-letnice obnove slovenskega šolstva v Italiji.

Udeleženci so z aplavzom nagradili koordinatorja 13. DOSP, profesorja Bojana Pavletiča, ki je bil prava duša prireditve: zanj je bila verjetno najlepša nagrada za ves trud, ki ga je vložil v organizacijo srečanja, prav odlični uspeh manifestacije, h kateri je znal pritegniti tolikšno število mladih.

Včerajšnje srečanje na liceju Prešeren, na katerem je bil govor tudi o pripravah na bližnje osrednje proslavo 40. obletnice obnove slovenskega šolstva v Italiji, je predstavljalo prijetno novost v življenju na-

Pogovor z nekaterimi družbenimi in političnimi delavci

Politiko teritorija v Barkovljah načrtovati s skupnimi močmi

»Pri Gašperjetih je še nedavno tega živelo okrog sto domačinov, sedaj živi tam le še 25 oseb in v glavnem so že vsi v letih. Pri Gandričih: od 40 Slovencev so menda ostali le trije. Isto se dogaja pri Fričih, pri Cjajkih.« Kurte ostajajo prazne, hiše zapuščene, vedno bolj pogosto se po naših klanec sliši italijansko besedo. Domačini so verjetno tudi iz potrebe prodali hiše in zemljo, v nove stavbe pa so se v zadnjih letih priselili — ob nekaterih izjemah — predvsem italijanski somesčani. »To iztočno ugotavljanje prosvetnega delavca Mita Pertota je bilo nič kaj optimistični uvod v pogovor o današnjih Barkovljah, o utripu in perspektivah te nekdanje pristno slovenske vasi, ki pa se podobno kot škedenj, Rojan, Sv. Ivan in druga slovenski predmestni deli vedno bolj utaplja v asimilacijskih valovih.

Pogovor, pri katerem so poleg Mita Pertota sodelovali še predstavnici SSK in KPI v rajonskem svetu Elvi Miklavc - Slokar in Giuditta Giral di ter tajnica pomorskega kluba Sirena Majda Gerdol, se je dotaknil vseh perečih problemov Barkovelj vendar ob zavesti, da je osnovni prav v razkroju teritorija in v njegovem prehajanju iz rok domačinov. Klanci so zapuščeni, od nekdanjih trgovin ob Proseški cesti je ostala le ena, tako da morajo Barkovljani, ki stanujejo v zgornjih predelih, po nakupe v mesto. Starejši, ki si ne upajo po hudourniških klanec, gredo z avtobusom najprej v mesto, od tu pa v nižji predel Barkovelj.

Kdor bi rad prisostvoval slovenski maši, mora v Rojan, kajti v Barkovljah ni več slovenskega župnika. Katoličani jemljejo ta sklep kot načrtno potuževanje in so že vložili pritožbo na tržaško škofijo, vendar pozitivne rešitve ni bilo.

Globoko rani občutljivost Barkovljanov tudi problem pokopališča, v katerem so že pet let prepovedani pokopi. Svojca lahko pokopje v domačo zemljo le kdor ima družinsko grobnico. Dogaja se, da priseljenci odkupujejo stare grobnice, da novih ni več mogoče graditi in tako kretno pogrebni sprevedi Barkovljanov vedno bolj pogosto k Sv. Ani. V rajonskem svetu sta slovenski predstavnici že večkrat sprožili to vprašanje (občina bi lahko pokopališče razširila, oziroma dovolila pokope le domačinom), vendar tudi za to ni bilo rešitve. Tako Slokarjeva kot Giral dijeva sta mnenja, da v rajonskem svetu ni posluha za probleme Barkovljanov. To se pozna tudi pri urbanistični ureditvi, ki sploh ne spoštuje videza barkovljanske krajine.

Po teh sivih ugotavljanjih se je pogovor zaključil k bolj tolažilnim. Nedvomno bo namreč držalo, da se je družbeno, kulturno - prosvetno in športno življenje Slovencev v Barkovljah po dolgotrajnem življenju zadnja leta močno razbohotilo. Obnovljeno delovanje pomorskega društva Sirena in živahen vrvež na zemljišču ob morju, sta poživila tudi dejavnost kulturnega društva. Zelo močno so v Barkovljah občutili tudi poimenovanje

osnovne šole po Finžgarju, tako da se je takrat ustanovil mešani pevski zbor, ki je kljub začetni skepsi še danes čil in zdrav. Iz društva prihajajo še druge dobre vesti: mladi iz Barkovelj in Rojana so se povezali, ustanovili mladinski krožek in za prihodnjo sezono napovedali več pobud za združevanje mladih. Prav tako je razveseljevo odprtje novega sedeža ARCI pri Rumeni hiši, kjer že teče tečaj slovenščine.

No, pa smo spet pri problemu jezika in narodnosti. Zaenkrat sta slovenska osnovna šola in vrtec še vzdržala, kako bo v prihodnjih letih, spričo demografskega padca in številnih mešanih porok, pa je ena sama velika neznanka.

Torej, kako v prihodnje. Naši sogovorniki imajo odgovor: delovanje društev in organizacij je treba vskladiti, povezati in okrepiti. Toda zavedajo se tudi, da to ne more biti dovolj. »Brez gospodarskih in političnih sil je naša moč premešana,« pravi Elvi Miklavc - Slokar. Kar potrebujejo, je aktivna prisotnost in pomoč naših osrednjih in krovnih organizacij, o katerih menijo, da so premalo pozorne do osnovnih in konkretnih problemov ljudi in zemlje.

Kakorkoli že, od posameznih zavednih Slovencev, pa naj bodo v Barkovljah ali v Šednju, ne moremo pričakovati, da bi ustvarjali strategijo in politiko teritorija. Za to sta potrebna zavzetost in napor vse skupnosti. Tako menijo v Barkovljah. NADJA FILIPČIČ

Zbirališče v nedeljo ob 9. uri v Bazovici

S številno udeležbo bomo zajamčili uspeh dobrodošlega Pohoda prijateljstva

Organizatorjem nedeljskega prvega Pohoda prijateljstva čez italijansko-jugoslovansko mejo, Clubu Olympic in tržaškemu teritorialnemu odboru ZS ŠDI, je uspelo urediti vse formalnosti za prvo tovrstno prireditev v tržaški občini. Poudariti je treba, da jo tokrat tudi prvič organizirajo telesnokulturna društva sama, brez pomoči ali okrilja političnih ali drugih sil, pobuda pa je prišla prav od italijanskega krožka Olympic Club, kjer so zamisel pestovali že kakšne dve leti. Vpisovanje za Pohod prijateljstva se nadaljuje še danes in jutri dopoldne na sedežu Cluba Olympic, UL Pčinotti 2/A, na sedežu ZSSDI v UL sv. Frančiška 20/II. nad. in na sedežu Telesnokulturne skupnosti v Sežani. Organizatorji morajo mejnim oblastem čimprej dostaviti sezname udeležencev, zato vse zainteresirane prosijo, naj pohitijo s prijavi, čeprav se bodo zamudniki lahko prijavili tudi neposredno na štartu, kjer bo v nedeljo delovalo tajništvo pohoda. Štart bo, kot smo že pisali, ob pol desetih, zbirališče pa ob devetih pri bazovskem kalu, pot bo dolga deset kilometrov, trajala pa bo lahko največ do 12. ure.

Vsak udeleženec bo prejel poseben

oštevilčeni kartonček, ki bo služil za prehod meje in za kontrole ob poti, oddati pa ga bo treba na cilju. Na osnovi vrnjenih kartončkov bodo organizatorji sestavili lestvico za nagrajevanje, tako po časovni uvrstitvi kot po številnosti skupin. Za sedaj je še težko napovedati število udeležencev, saj vpisovanje še poteka. Vsekakor je udeležbo napovedalo več velikih skupin, tako da pri ZSSDI okvirno napovedujejo kakih 120 udeležencev, pri Clubu Olympic 60, v Sežani pa naj bi se jih prijavilo že kakih dvesto. Pri ZSSDI so nam tudi povedali, da se je prijavilo precej staršev z otroki, skupine šolarjev (med njimi menda vsa bazovska osnovna šola) in tudi planinski odseki slovenskih športnih društev.

Ne preostane nam drugega, kot da v imenu prirediteljev povabimo k čim številnejši udeležbi. Le uspeh te dobrodošle prireditve, ki bo vtakla novo nit v mrežo prijateljskih stikov med različnimi narodi na tem našem skupnem ozemlju, bo namreč o-mogočil, da bo prireditev postala tradicionalna športna in družabna manifestacija na odprti meji.

Razstava o taboriščih v Trebčah

Drevi bodo v Ljudskem domu v Trebčah odprli fotografsko razstavo o nacističnih uničevalnih taboriščih, ki jo je pripravilo pokrajinsko vodstvo Vsedržavnega združenja bivših deportirancev v nacističnih taboriščih in ki je doživela velik odmev tako v Trstu in v številnih društvih in krožkih, kjer so jo prikazali. Otvoritvi razstave bo sledilo predvajanje filma, nato pa še nastop domače godbe na pihala »Viktor Parma«.

Otvoritev razstave se uokvirja v prireditve, ki so jih domače napredne organizacije in društvo pripravili v proslavo 40. obletnice osvoboditve.

● **Kulturno-rekreacijsko združenje AR CCS ARCI** in glasbena skupina Il posto delle fragole prirejata danes, ob 21. uri v dvorani poslopja A študentskega doma (UL F. Severo 158) drugi glasbeni večer Overground. Spored obsega koncert rock in blues glasbe z nastopom skupin Bluesband, Crew, ERA in Marino Hrvatini.

V Kulturnem domu predstavili Lipuševega Jalovega pelina

Ljubitelji slovenske knjige so imeli sinoči priložnost, da se seznaniijo v Kulturnem domu v Trstu z enim najbolj plodnih koroških slovenskih pisateljev Florjanom Lipušem in z njegovim delom »Jalov pelin«. To prvo srečanje s koroškim pisateljem, ki se s svojim pisanjem pa tudi prevajalskim delom vse bolj uveljavlja tudi v mednarodnem okviru, sta skupno pripravila Založništvo tržaškega tiska in Založba Drava. Pisatelja in njegovo delo je občinstvu predstavil v imenu Založbe Drava Peter Wieser, še prej pa je spregovoril nekaj besed v imenu Založništva tržaškega tiska Marko Kravos, ki je

povedal, da je knjiga Jalov pelin bila predstavljena v Celovcu že pred mesecem dni ter da je imela velik odmev tudi v Sloveniji. Na predstavitvi sta bila navzoča še Lojze Wieser kot predstavnik Založbe Drava in avtor sam, ki je kot odgovor na vprašanja udeležencev povedal nekaj misli o tem, kako sam piše in kako sam doživlja svoja dela. Sicer je povedal, da se ne želi predstavljati, češ pisatelj lahko govori le prek svojih del. Vendar je še dodal, da je vsaka njegova knjiga predmet globokega razmišljanja in večkratnega pisanja ter da je vsaka beseda zbrana tako, da je ne bi mogel preduriti. Florjan Lipuš je rojen v Lobniku pri Železni Kapli na Koroškem. V Celovcu je opravljal učiteljsko, sedaj pa poučuje v Šentlpišu kot učitelj. Bil je med ustanovitelji znane koroške revije Mladje, kjer je bil glavni urednik do leta 1981. Objavil je že vrsto knjig, med temi »Zmote dijaka Tjaža« in »Odstranitev moje vasice«.

Vsem udeležencem se je za prisotnost zahvalil Marko Kravos, nato pa so se udeleženci zadržali še v pogovoru, medtem ko je pisatelj podpisoval svoje knjige. Na večeru je dva odlomka iz novega romana prečital Vladimir Jurc, igravec Slovenskega stalnega gledališča v Trstu.

Na sliki (z desne proti levi): Marko Kravos, Vladimir Jurc, Florjan Lipuš in Peter Wieser.

● **Agenti letkega oddelka** so aretirali 21-letnega Salvatoreja Capalda iz Melfija, 19-letnega Gianfranca Mercurija iz Montecassina in 19-letnega Fabrizia Marchegiana iz Falconare (vsi služijo vojaški rok v Villi Vicentina), ker so iz golfa Maria Degana, parkiranega v bližini teniškega igrišča v Grljanu, ukradli radijski sprejemnik.

† Zapustil nas je naš dragi mož, oče in nono

Karlo Uršič

Pogreb bo danes, 16. t.m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnice.

Žalostno vest sporočajo: žena Pina, sin Adrian, snaha Mariza, vnukinja Tanja in Barbara ter drugo sorodstvo.

Trst, 16. maja 1985

Ob smrti Karla Uršiča se pridružujemo žalovanju prijatelja Adrianota družine Barbiero, Jagodic in Počakaj.

Ob izgubi dragega očeta Karla izreka kolegu Adrianotu Uršiču in družini iskreno sožalje pomorska agencija Mediterranea

16. 5. 1981

16. 5. 1985

Ob četrti obletnici smrti

Alojza Perica

se ga z ljubeznijo spominjajo

SVOJCI

Praprot, Križ, Nabrežina, 16. maja 1985

Godbeno društvo Prosek izreka družini in trebenski godbi »V. Parma« iskreno sožalje ob izgubi Borisa Kralja.

Včeraj ob 12.33 na Trgu Giardino blizu Ljudskega vrta

Rop v podružnici Tržaške hranilnice: plen znaša okrog 40 milijonov lir

Po daljšem zatišju je Trst spet bil prizorišče bančnega ropa. Štirje oboženi roparji so včeraj ob 12.33 vzele na muho podružnico Tržaške hranilnice na Trgu Giardino 1 (ob Ljudskem vrtu) in odnesli okrog 40 milijonov lir. Rop je bil dobro premišljen in je trajal le dve minuti: ob 12.35 je namreč policija že bila v alarmnem stanju. Izvidniški avtomobili letkega oddelka in karabinerjev so se z vključenimi sirenami in na vso brkno (tako da je na Goldonijevem trgu prišlo celo do lažjega trčenja z osebnim avtomobilom) odpeljali na kraj ropa, toda medtem so zlikovci že zbežali z ukradenim giuletto in jo zapustili na Trgu Giotto, kjer so jo policisti čez uro našli.

Ko so se štirje mlajši moški, od katerih je eden imel pokrit obraz, pojavili v dvorani bančnega zavoda in z orožjem v rokah zaželeli prisotnim, naj se ne premaknejo, je bilo v banki, poleg uradnikov, okrog deset strank. Roparji so se v hipu znašli: dva sta ostala sredi dvorane in s pištolama v rokah nadzirala uslužbenke, dva pa sta se približala blagajnama, ki sta postavljeni ob skrajnih koncih dolgega pulta. Prvi je akrobatsko skočil čezenj, iztrgal blagaj-

niku iz rok šop bankovcev in se nato spravil — vedno s pištolo v roki — nad blagajno, iz katere je navrgel v plastično torbo okrog 18 - 20 milijonov lir. Z dokajšnjo dozo hladnokrvnosti je nato pobrisal z rokavom prstne odtise, kar daje misliti, da je ropar star znanec policije.

Medtem je njegov drugi pajdaš opravil svoje pri blagajni št. 1: blagajniku Luciu Delmestriju je s pištolo ukazal, naj mu izroči denar, ki je bil v blagajni, nato pa tudi bankovce iz bližnje železne blagajne. Pozneje so prisotni očitvidci opisali tega roparja: kar je značilno zanj je, da je zelo visok in krepke postave. Visok je tudi tretji ropar, ki se je medtem približal direktorju agencije Brunu Scarpi. Le-ta se je ob vdoru roparjev pogovarjal po telefonu. Tudi njemu se je približala pištola in njen lastnik, okrog 25 - 30 let star in brkat moški, kodrastih in plavih las, mu je s tržaškim naglasom zaželel, naj odloži slušalko, kar je Scarpa hipoma storil. Prav ta ropar, verjetno Tržačan, je bil najbolj živčen. Obraz je imel pokrit in svojim pajdašem je večkrat v spakedrani nemščini zakričal, naj si zamaskirajo obraz v primeru, da so v dvorani na-

stavljene filmske kamere. Tudi uradnik Ennio Di Bari je imel neposrednejši stik z enim od roparjev. Bil je to četrti, manjše postave, suhljat in kratkih las, lepega obraza. Uradniku je ukazal, naj se oddalji od tlexa. Tudi on je imel v rokah pištolo.

Preden so roparji zapustili banko, so na vratih srečali šefa urada, 51-letnega Ermanna Flora, ki je bil po naključju izven urada in se je pogovarjal za vogalom, ne da bi ničesar opazil. Med vrati je trčil v dva roparja, prvi je bil še vedno s pokritim obrazom, drugi pa je držal pištolo v roki. Flora je onemel, eden od roparjev pa ga je vljučno povabil: »Prosim, kar naprej«.

S to ironično gesto se je rop v Tržaški hranilnici končal. Giuletto plave barve, last podjetja »Pro-form« skupine IRI s Trga Valmaura 9, je nekdo ukradel včeraj zjutraj ob 10. uri v UL Rossetti, kjer jo je sofer Claudio Nardin začasno parkiral. Tativno je takoj prijavil policiji. Kot rečeno so agenti našli avto čez eno uro. Bil je odprt, na zadnjih sedežih pa je ležal kup neizpolnjenih bančnih knjižic. Kljub cestnim blokom in mrzlični preiskavi se je sled za roparji — vsaj do sinoči — izgubila.

Sindikatat UIL o referendumu

Deželno tajništvo sindikata UIL je včeraj sklicalo tiskovno konferenco na kateri je tajnik Gianfranco Trebbi v poročilu razčlenil stališče sindikata do bližnjega referenduma o štirih točkah draginske doklade in o trenutnem položaju na posameznih sektorjih deželnega gospodarstva.

Uvodoma je poudaril, da so izidi upravnih volitev nedvoumno dokazali, kako je večina v državi razumela in sprejela politično in gospodarsko akcijo, ki jo je vlada uresničila s sporazumom 14. februarja. Prav v tej luči si bo UIL prizadevala tudi v naši deželi preprečiti izvedbo referenduma, ki bi po mnenju tega sindikata bil nevaren in razdvajajoč na politični in družbeni ravni. Če pa ga ne bo mogoče preprečiti, bo UIL sam ali z drugimi silami, ki delijo njegovo prepričanje, začel med delavci in prebivalstvom kampanjo, s katero jih bo prepričeval, naj glasujejo z »ne«.

Junija proces proti libanonskim teroristom

Tržaški preiskovalni sodnik Guido Patriarchi je uvedel sodni postopek proti 22-letnemu maroškem državljanu Abdullahu Mohamedu el Mamsouriju, ki so ga aretirali 6. avgusta lani na vlaku na Opčinah. Pri njem so našli preko 7 kg eksploziva. Poleg njega so bile prijavljene še tri ženske in sicer: 27-letna Josephine Abdo, 24-letna Ferial Fayed in 25-letna Jacqueline Esher, vse tri libanonske državljanke. Zadnji dve sta na begu in sta verjetno našli zatočišče v Libanonu.

Četverica je obtožena vnosa eksploziva v Italijo, Abdullah Mohamed pa še uporabe ponarejenega potnega lista in lažnega predstavljanja. Pripadajo tako imenovanim revolucionarnim armadam, ki so odgovorne za umor ameriškega diplomata Raya Leanna v Rimu februarja lani. Za navedene obtožbe tvega četverica do 24 let zavora na procesu, ki bo v Trstu predvidoma junija meseca.

Vandalsko dejanje v Ljudskem vrtu

Ljudski vrt ob UL. Giulia je bil znova tarča vandalskega dejanja: neznanec so odstranili s podstavka bronasti doprsni kip Renata Timeusa in ga vrgli v bližnji ribnik. Dejanje so zjutraj odkrili mestni redarji, kar pomeni, da so vandali svoje dejanje opravili v okrilju noči. Tržaška občina z obžalovanjem ugotavlja porast podobnih dejanj, zato znova poziva k omiki in k spoštovanju dela in prizadevanj vseh, ki se kakorkoli trudijo za lepšo podobo našega mesta.

Slovo od mladega Borisa

V lepem sončnem majskem popoldnevu so se Trebče včeraj poslovile od Borisa Kralja, mladeniča, ki se je v soboto na podvečer smrtno ponesrečil v prometni nesreči med Trebčami in Padričami. Domačini, med katerimi je bilo veliko mladincev in deklet, in številni Borisovi prijatelji ter znanci iz drugih okoliških vasi so s solzami v očeh pospremili na zadnji poti priljubljenega fanta, ki ga je kruta usoda mnogo prezgodaj odtrgala krogu njegovih dragih.

Žalni spreved se je vil od Boriso-

vega doma do cerkve in nato, mimo trebenskega Ljudskega doma, v katerem je Boris tolikokrat vabil in nastopil z vaško godbo Viktor Parma, do domačega pokopališča. Domača godba, kateri so se pridružili še godbeniki s Proseka, iz Križa in iz Nabrežine, mu je zaigrala žalostinke v slovo; na pokopališču se je ob odprtem grobu od mladega godbenika poslovil tajnik godbe Parma Milan Čuk, nakar so krsto položili v objem rdeče kraske zemlje in belega cvetja. Zbogom, Boris...

Otvoritev razstave Jasne Merku na Opčinah lepo, svojevrstno pa tudi prijetno doživetje

Otvoritev razstav naših umetnikov so postale za naša društva, ki jih prirejajo in njihove člane ter ostale obiskovalce, pravi prazniki, lepa in prijetna doživetja.

Takšen praznik in lepo doživetje je predstavljala tudi otvoritev samostojne razstave Jasne Merku v terek v PD na Opčinah. Predvsem naj pomeni, da se je zbralo na prireditvi zelo veliko ljudi, domačinov, pa tudi ne, ki so se znašli v posrečeno urejenem prostoru, v katerem so se razstavljene keramike združile in spojele z ambientom, ter se obogatile še s predvajanjem diapozitivov. Če k temu dodamo še primerno razsvetljava, govore, nastop kabaretne skupine, potem lahko mirne duše rečemo, da smo prisostvovali izvirnemu dobro pripravljenemu kulturnemu dogodku, ki nam je dal možnost drugačne vizije razstave in razstavljenih predmetov, ki so v tem novem okolju drugače zaživel in se na nov način predstavili.

Otvoritev razstave je stekla tako, kot je to že navada. Nekaj besed je spregovoril prof. Aldo Castelpietra, ki je v vabilu na otvoritev razstave označil keramiko Jasne Merku kot »nabito sintezo slikarstva in kiparstva, ki pa je tudi posrečen spoj lepih umetnosti z dobrimi umetnostmi. So kot nekakšne sladice duha«, je še napisal »so hrana in paša za naše oči, a so morda tudi skrivnostne sopotnice Jasninim punčkam — čarovnicam.«

»Jasna Merku je čarovnica«, je duhovito povedal v svojem govoru na otvoritvi predsednik Društva zamejskih likovnikov Sergij Cesar, »ki se igra s čaranjem na polju likovne ustvarjalnosti. Povleče nas v svet fantazije, s svojo čarobno palico pa vtisne pečat svojih rok v mehko ilovico, glino, iz katere se nato porajajo živi predmeti njenih stvaritev. Prehod iz njenih prvih reliefov v oblečene predmete — punčke —, je zato samo logičen korak naprej pri njenem ustvarjanju. Morda so punčke, ki jih je Jasna pokazala že v galeriji Tržaške knjižarne, še preveč podobne idejam in željam, ki se plečejo v otroških

Na gornji sliki predstavitev razstave Jasne Merku, na spodnji kabaretna skupina

igrah, a ko bodo kasneje prešle v bolj občuteno in umetniško prenetno obliko, bomo dobili nove umetniške stvaritve, oziroma portrete v nekakšnem tridimenzionalnem kolažu. Pot je zanimiva« je zaključil Cesar svoj govor, »in izzivajoča. Vse pa kaže, da je Jasni tak izziv dobrodošel ter da v njem brusi svojo umetniško osebnost.«

Umetnico, govornike in potek prireditve je predstavila in napovedala Magda Tavčar, odgovorna za razstavo dejavnost pri KD Tabor, ki je tudi povedala, da bo razstava odprta od 26. t.m. ter da jo bodo v teh dneh obogatili še s punčkami, ki jih bodo prinesli iz Tržaške knjižarne.

Sledil je nato nastop kabaretne skupine, tokrat v njeni polni sestavi: sodelovali so Baron De Vettak, Belmondo, Ščen, Česnik, Miran Košuta in Marko Feri.

Prav njihov nastop je prispeval, da je bila otvoritev razstave ena najbolj veselih in prijetnih, kar so jih naši ljudje doživeli. Šest mladih čla-

nov skupine se je tokrat predstavilo v črnih večernih oblekah s tremi duhovitimi pesmimi, pripravljenimi prav za to priložnost. Belmondo je bil vehementen pevovodja, Česnik povezovalc tega resnično duhovitega kabaretnega nastopa, ki je upravičeno navdušil vse. Škoda, da ga ni moč opisati — to je točka za ogled in posluš in prav gotovo ni bilo nikomur žal, da jo je videl in slišal.

Pravijo, da Slovenci nismo duhoviti, da se ne znamo smejeti. Kabaretna skupina, o kateri je govor, je prav gotovo najboljšje potrdilo, kaj zmerno tudi na tem področju.

Večer se je, kot je to že v navadi, zaključil ob kozarcu vina in v prijetnem razpoloženju. Če je vse uspelo tako, kot je, pa gre nenazadnje tudi zasluga članom domačega društva in domačinom, ki tako polnoštevilno in zvesto spremljajo bogato dejavnost v svojem društvu in ki so redni in zvesti spremljevalci tudi vseh razstav in podobnih prireditev.

N. L.

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 16. maja
JANEZ NEP.
Sonce vzide ob 5.33 in zatone ob 20.30 — Dolžina dneva 14.57 — Luna vzide ob 4.15 in zatone ob 17.08.
Jutri, PETEK, 17. maja
MOJCA

Vreme včeraj: temperatura zraka 19,8 stopinje, zračni tlak 1011,4 mb rahlo raste, veter 8 kilometrov na uro severozahodnih, vlaga 75-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 16,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Giulia Marsili, Lorenzo Zancolich, Matteo Carvone, Isabella Mazza.
UMRLI SO: 72-letna Giulia Dugliani vd. Moretti, 69-letni Livio Stefanelli, 81-letna Iolanda Vidoni vd. Franz, 73-letna Serafina Gatto vd. Italiano, 82-letna Natalina Monti vd. Crevatin, 76-letna Anna Castelregio por. Cosciani, 47-letni Paolo Revel, 72-letna Silvana Alfieri vd. Marchesetti, 57-letni Albino Doz.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiamonti 50, Opčine, Milje (Mazzinijev dvored 1).
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.

darovi in prispevki

Ob šestdeseti obletnici smrti dragega očeta Ivana Kapuna darujeta Lidija in Nada 30.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

Ob 5. obletnici smrti Svetka Pelana daruje žena Zora 15.000 lir za Sklad M. Cuk in 15.000 lir za SZ Sloga.

V počastitev spomina predrage Karle Kapun por. Štok darujeta Lidija in Nada 30.000 lir za pevski zbor Tabor in 30.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk.

Ob 100. obletnici smrti mame daruje družina Leonard Kralj 10.000 lir za godbo V. Parma in 10.000 lir za SD Primorec.

V počastitev spomina Zore Bratuž - Grilanc daruje Tonči Gasperčič 20.000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina Petra Gregoriča daruje Marija Reatti 5.000 lir za SKD Barkovlje.

Ob 40-letnici osvoboditve daruje Alojz Brišček 30.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na Petra Gregoriča darujeta Lidija in Edi Godnik 20.000 lir za pevski zbor M. Pertot.

V spomin na Petra Gregoriča darujeta Sandro in Franka Furlan 20.000 lir za pevski zbor M. Pertot.

V spomin na Petra Gregoriča darujeta Sonja in Vanja Lokar 50.000 lir za pevski zbor M. Pertot.

Namesto cvetja na grob Rozalije Maver por. Ota darujeta Fulvio in Majda 50.000 lir za osnovno šolo F. Venturini iz Boljunca.

Namesto cvetja na grob Rozalije Ote darujeta Draga in Pepi Ota (Boljunc 170) 20.000 lir za Zvezo borcev Boljunc.

V isti namen daruje Alojzija Senica 10.000 lir za Zvezo borcev Boljunc.

Za Zvezo borcev Boljunc darujejo Josip Bolčič 5.000 lir, Milena Bolčič 2.000 lir, Karmela Maver 7.000 lir in Šervo Zobeč 2.000 lir.

V spomin na Milana Husuja darujeta Gigi in Pino Timeus z družinama 20.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Ivana Komarja darujeta Peter in Irene Zupan 10.000 lir za Sklad M. Cuk.

Namesto cvetja na prerani grob dragega Borisa Kralja darujeta Angela in Karlo Gec 100.000 lir za godbo V. Parma iz Trebč.

V spomin na Justino Bizjak vd. Milič daruje družina Milič (Zgonik 14) 10.000 lir za kulturni dom - spomenik padlim v NOB v Briščihih.

V spomin na Maria Pirca daruje družina Milič (Zgonik 14) 10.000 lir za SK Kras.

V spomin na Celestino Kante vd. Auber daruje družina Milič (Zgonik 14) 10.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Namesto cvetja na grob Ivana Komarja daruje Viktor Hrvatič 10.000 lir za SKD Slavec.

V isti namen daruje družina Boris Gombač 10.000 lir za SKD Slavec.

V spomin na Ivana Komarja daruje Vojko Kocjančič 50.000 lir za SKD Slavec.

Bruno Kuret daruje 20.000 lir za SKD Slavec.

V spomin na Ferdinanda Daneva daruje družina 30.000 lir za popravilo dvorane na Kontovelu.

razstave

Jutri, 17. t.m., ob 18. uri bodo v UL Malcanton št. 14/A odprli novo umetnostno galerijo, »Malcanton«. Animatorica galerije je slikarka Franca Batich in na otvoritveni skupinski razstavi bodo na ogled slikarska in kiparska dela znanih tržaških in deželnih umetnikov, ki jih bo v katalogu predstavil L. Danelutti.

V TK galeriji, Ulica sv. Frančiška, razstavljajo svoja dela tri umetnice: Patrizia Devidé, Jasna Merku in Magda Tavčar.

V Občinski galeriji na Trgu Unità je do 21. maja odprta razstava slikarja BORISA ZULJANA.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Opčine, Milje (Mazzinijev dvored 1).

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sestljan:

mali oglasi

KREME IN OLJA ZA SONČENJE firme SHISEIDO - 5 let raziskav, da bo vaša koža na soncu zdravo rjaba brez opeklin, madežev in kožnih vnetij. Kozmetika 90 - Opčine.

OSMICO je odprl Robert Pipan v Marhinjah.

PRODRAM v Bazovici hišo z dvoriščem potrebno popravil. Tel. 226615.

PRODRAM nov čoln elan, 4,90 m z vse mi predpisanimi dodatki, cena 2.800.000 lir. Telefon 224426.

PRODRAM 2 leti staro jadrno desko mares z dvema jadrama. Tel. 229-349 v popoldanskih urah.

JAWA motor, letnik '79 prodam po ugodni ceni. Tel. 040/228-932.

DAF 33 in FORD CAPRI 1500 prodam cele ali po kosih. Jugoslovanskim kupcem nudim vso tehnično pomoč pri demontaži. Tel. 040/228-932.

STAJICO (boks) za otroka, prenosni koš in otroški sedež za avto prodam po ugodni ceni. Tel. 0481/32850.

PRODRAM avto prinz L 4 v dobrem stanju. Tel. 225-540 od 12. do 15. ure.

PRODRAM motor kawasaki GPZ 900 R. Tel. 040/415797.

PRODRAM mlade kozličke. Jordan Devetak, Poljane.

PRI COLJETEVH pod Javo v Samatorci je odprta osmica.

PRODRAM žensko kolo znamke legnano iz leta 1984, malo rabljeno, modre barve, s koskom ter ostalimi pritlikinam. Tel. 0481/33156.

ISČEMO rabljeno mizo za namizni tenis. Tel. 228-382 v večernih urah.

PRODRAM vespo 150 v dobrem stanju. Tel. 228-382 v večernih urah.

DRUŽABNO IN POCENI POTOVANJE v Anglijo (z avtobusom) od 15. do 31. julija. Če te zanima, dobiš podrobne informacije po telefonu 0481/83495 ob delavnikih od 18. do 20. ure.

REDITELJE za društveni sedež v Sestljanu išče jadrni klub od junija do septembra v tedenskih presledkih. Tel. 213-957 v poslovnih urah.

menjalnica

15. 5. 1985

Ameriški dolar	1.945
Kanadski dolar	1.410
Švicarski frank	756
Danska krona	174
Norveška krona	218
Švedska krona	218
Holandski florint	561
Francoski frank	206
Belgijski frank	29
Funt sterling	2.455
Irski sterling	1.980
Nemška marka	635
Avstrijski šiling	89,50
Portugalski eskudo	10
Japonski jen	7
Španska pezeta	10
Avstralski dolar	1.150
Grška drahma	14
Debeli dinar	6,75
Drobni dinar	7,10

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 13 - TEL. 61-448

gledališča

SSG
Slovensko stalno gledališče v Trstu gostuje s predstavo Piera Chiare DELITEV danes, 16. t.m., ob 19.30 v Idriji.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
Danes, 16. t.m., ob 11. in 13. uri: »Čudežni kamen« - gostovanje Prešernovega gledališča iz Kranja v dvorani v Solkanu.

Ob 19.30: M. Frayn »Hrup za odrom« - gostovanje PDG v Prešernovem gledališču v Kranju.

Jutri, 17. t.m., ob 20. uri: A. Goljevšček »Zelena je moja dolina« - gostovanje Prešernovega gledališča iz Kranja v dvorani v Solkanu za red premiera in izven.

Ob 20.30: M. Frayn »Hrup za odrom« - gostovanje PDG v SSG v Trstu.

VERDI
Jutri, ob 20.30 (red A) ponovitev spomladanske operne sezone. Dirigent D. Renzetti, violončelist A. Meneses. Na sporedu Schumannove, Respighijeve in Straussove skladbe.

Pri blagajni gledališča (tel. 631-948) je v teku vpisovanje novih in potrditev starih abonmajev za »Spomladansko operno sezono 1985«.

ROSSETTI
Danes ob 20.30 red prost v abonmaju: odrezek št. 10. Teatro Stabile iz Genova bo predstavil Ibsenovo delo »Rosmersholm«. Režija: Marco Sciaccalupa. Tvoja vstopnica pri glavni blagajni.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA Velika dvorana
Jutri, 17. maja, ob 20. uri: Elizabeth Wiener, Francija.

V ponedeljek, 27. maja, ob 20. uri: Leonard Pennario, klavirski recital - ZDA.

Srednja dvorana
Jutri, 17. maja, ob 19.30 - »Taxi na stran« - režija Frank Ripplloh; ob 22. uri - »Tox in prijatelji« - režija R. W. Fassbinder.

Okrogla dvorana
Jutri, 17. t.m., ob 20.30: M. Jesih »Grenki sadeži pravice«.

Mala dvorana
Danes, 16. t.m., ob 18. uri »Pasodoblex«, režija Lothar Lambert; ob 20. uri »Ljubezen kot vsaka druga«, režija Stempel Ripkens.

I. predverje
Še jutri, 17. t.m. bo odprta razstava BOJANA STUPECE - gledališki in filmski ustvarjalec.

KD F. PREŠEREN

iz Boljunca
vabi na
REDNI OBČNI ZBOR
ki bo v društvenih prostorih danes, 16. maja, ob 20.30

Slovenski raziskovalni inštitut in Sindikat slovenske šole

prirejata posvet

PREDŠOLSKA VZGOJA NA DVOJEZIČNEM OBMOČJU V ITALIJI

Danes, 16. t.m., ob 15. uri v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu - Ul. Petronio 4.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Mladinska skupina P. Tomažič obvešča, da se za današnji nastop zbere na trgu pri Kraški hiši v Repnu ob 19. uri. Istočasno obvešča odbor, da bo seja v ponedeljek, 20. t.m., ob 19. uri v Bazovici.

PD Slovenec Boršt - Zabrežec obvešča vinogradnike, da bo sprejemanje vzorcev za XV. praznik vina danes, ob 18. do 20. ure v društvenih prostorih.

SKD Vigred prireja 17., 18. in 19. maja v Šempolaju IV. VAŠKI PRAZNIK.

Jutri, 17. maja: ob 17. uri odprtje kioskov, zvečer ples z ansamblom Lojzeta Furlana; v soboto, 18. maja: ob 14. uri odprtje kioskov, ob 15.30 otroški ex tempore, ob 18. uri koncert nabrežinske godbe na pihala in ob 20.30 ples z ansamblom Taimis; v nedeljo, 19. maja: ob 10. uri odprtje kioskov, ob 10.30 tekmovalje v briškoli, ob 18. uri kulturni program in srečanje s košarkarsko ekipo Jadrana, ob 20.30 ples z ansamblom Pomlad.

Ob 40-letnici osvoboditve v Ljudskem domu v Trebčah. Danes, 16. maja, ob 20.30 otvoritev fotografske razstave o taboriščih s predvajanjem filma, sodeluje godba V. Parma.

Društvo Ekonomist priredi ogled gospodarskih objektov v Beneški Sloveniji 18. maja 1985. Odhod ob 9. uri z osebnimi avtomobili z Oberdanovega trga, oz. ob 9.30 izpred postaje AGIP.

KD J. Rapotec - Prebeneg in **KD Primorsko - Mačkolje** vabita na SKUPNO PROSLAVO 40-LETNICE OSVOBODITVE v soboto, 18. maja. Zbirališče ob 17.30 pred srenjsko hišo v Mačkoljah. Spored: poklon padlim pri spomeniku v Mačkoljah in kulturni spored v borovem gozdiču. Nastopajo Pihalni orkester Breg, otroška skupina KD J. Rapotec, mešani pevski zbor Primorsko, »Partizanski mitinge« v režiji Sergeja Verča s pomočjo Nadje Kriščak in z nastopom članov obeh društev. Nato pohod do Prebenega, kjer bo poklon padlim pri spomeniku in družabnost ob kresu.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

GOSTOVANJE PRIMORSKEGA DRAMSKO GLEDALIŠČA IZ NOVE GORICE

**Michael Frayn
HRUP ZA ODROM
(NOISES OFF)
(Komedija)**

Režija **BORIS KOBAL**

v soboto, 18. maja, ob 20.30
ABONMA RED B in F (prva in druga sobota po premieri)
v nedeljo, 19. maja, ob 16. uri
ABONMA RED C in G (prva in druga nedelja po premieri)
v četrtek, 23. maja, ob 16. uri
ABONMA RED H in I (mlad.)
ob 20.30
ABONMA RED D in E (mladinski v sredo in četrtek)
v petek, 24. maja, ob 20.30
ABONMA RED A (premierski)

kino

Ariston 17.00 - 22.15 »L'amour a mort«. Režija Alain Renais. Fanny Ardant, Sabine Azema.

Eden 15.30 - 22.10 »Il puledro... capriccio di Paola«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Fenice 18.00 - 22.00 »China blues«. K. Turner. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Excelsior 18.00 - 22.15 »Witness« (II. del). H. Ford.

Nazionale Dvorana št. 1 16.00 - 22.00 »Gulag 77«.

Dvorana št. 2 16.00 - 22.00 »Amadeus«.

Dvorana št. 3 16.00 - 22.00 »Intimi racconti di una moglie«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Mignon 16.30 - 22.15 »Je vous salue Marie - Il libro di Maria«. Režija: Jean Luc Godard. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Grattacielo 16.00 - 22.15 »Il ritorno dei morti viventi«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Aurora 16.30 - 22.00 »Un piedipiatti a Beverly Hills«. Eddie Murphy.

Capitol 16.30 - 22.00 »Urla del silenzio«.

Vittorio Veneto 16.00 - 22.00 »L'innocenza impudica di Nadias«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.30 - 22.00 »Janis«.

Alfione 16.00 - 22.00 »Jole«.

Radio 15.30 - 21.30 »Jojami«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Veleblagovnica Tolentino

TRST
Ul. XXX Ottobre 5
Tel. 61600
Ul. Valdirivo 10
vog. Ul. Trento

VSA POLETNA OBLAČILA
KOPALKE - ZAVESE

ženska in njena stvarnost

Vpliv novih tehnologij na žensko zaposlovanje

Katere poklicne smeri naj izbira ženske, da jim ne bi v času, ki ga označujejo nove tehnologije, grozila brezposelnost. To vprašanje si strokovnjaki in posebne komisije, ki preučujejo žensko zaposlovanje in okviru članic Evropske gospodarske skupnosti in vsake države posebej, že dolgo zastavljajo. S tem v zvezi so izdali več dokumentov, med katerimi je prav gotovo najbolj pomembna resolucija posebne komisije pri evropskem parlamentu o »pozitivnih pobudah« v korist ženskega zaposlovanja. Ista resolucija tudi obvezuje države članice, da natančneje pregledajo položaj in izdelajo smernice za morebitne pobude na državni ravni.

V ta sklep se vključuje raziskava »ženska in tehnologija«, ki jo pripravlja skupina raziskovalcev, strokovnjakov in žensk, ki so se uveljavile na delovnem mestu. Pobudo za raziskavo je dala Vsestržavna komisija za uveljavljanje enakopravnosti, ki so jo pred časom ustanovili pri italijanskem predsedstvu vlade. Med aktivnimi zagovornicami študije je Marisa Bellisario, ki je trenutno prav gotovo najbolj znana italijanska menedžerka. Namen raziskave je dvojen: po eni strani naj bi ugotovila, kakšno je stanje na področju ženskega in splošnega zaposlovanja, obenem pa bi nakazala v kakšne smeri se razvija gospodarska dejavnost v državi in seveda katere specializacije zahteva.

Pri tem pogledu v bodočnost se Marisa Bellisario navezuje na izkušnje v Združenih državah Amerike. Italijanski javnosti je namreč pred dnevi predstavila knjigo »Jobs of the future« (Poklici v prihodnosti), ki so jo seveda izdali v ZDA in ki precej natančno analizira interno delovno tržišče vse do leta 1990. V knjigi so namreč navedena posamezna področja s projekcijo delovnih mest, ki naj bi jih v posameznih obdobjih potrebovala in ocene o možnostih nadaljnje razvoja. Z ameriško natančnostjo avtorji navajajo tudi srednjo plačo, pa začetniško in možnosti za napredovanje v službi v različnih sektorjih. Zelo verjetno pride pri takšnih napovedih do napak, je dejala Marisa Bellisario, vendar pa si lahko vsak mlad človek, ko se odloča za visokošolski študij ali strokovno izpopolnjevanje, pregleda nudene razpredelnice in analize.

V Italiji seveda ni ne takšnega ne podobnega priročnika. Mladinska brezposelnost je, še zlasti med dekleti, izredno visoka, po drugi strani pa ni strokovnjakov v določenih strokah. Če na primer vzamemo v poštev vsestržavne podatke za leto 1983 ugotovimo, da je v starostnem razredu od 14. do 19. leta stopnja ženske brezposelnosti skoraj 50%, moške pa približno 35%. V naslednjem, se pravi od 20. do 24. leta, se zniža in je pri dekletih nekaj nad 30%, pri fantih pa malo nad 20%. Nakar se postopoma niža, tako pri moških kot pri ženskah, sorazmerno visoka pa je še vedno v tretjem razredu — od 25. do 29. leta —, kjer je pri ženkah še vedno preblizu 20%.

Gospodarstvo v obalno-kraški regiji
Nekoliko slabši rezultati v prvih letošnjih mesecih

KOPER — Gospodarstvo obalno-kraške regije je v prvih treh mesecih letoš poslovalo nekoliko slabše, kot v lanskem prvem četrtletju. To lahko trdimo na podlagi prvih podatkov, ki jih je posredovala koprskanota SDK in kljub ugotovitvam, da kakih večjih negativnih žarišč v posameznih organizacijah združenega dela (vsaj za zdaj) ni čutili.

Zaskrbljujoča je vsekakor ugotovitev, da je močno upadel izvoz — skoraj za četrtino v primerjavi s prvimi tremi lanskimi meseci (ko je tukajšnje gospodarstvo izvozilo za 2,53 milijarde dinarjev biaga, v letošnjem prvem četrtletju pa le za 1,92 milijarde dinarjev, ob upoštevanju vrednosti dolarja 185,7 dinarja). Vzrokov za upadanje izvoza je menda več — na prvem mestu so vse manjše vzpodbude izvozno naravnemu gospodarstvu, visoke cene, ki jih gospodarstvo dosega na domačem trgu (precej višje kot na tujih trgih) in omejevanje maloobrnjega prometa.

Industrijska proizvodnja se je zmanjšala za 4 odstotke, pretovor v luki Koper se je povečal za 40 od-

Istočasno, pa ugotavlja Marisa Bellisario iz lastnih izkušenj, na primer ni dovolj inženirjev. Na razpise za takšna delovna mesta se prijavlja izredno nizko število žensk. To je tudi razumljivo, če pregleddamo na primer vpise na posamezne fakultete. Iz podatkov, ki jih je zbrala že omenjena skupina in ki jo poleg Marise Bellisario sestavljajo še Alida Castelli, Livia Pomodoro, Patrizia Toia, Renata Livraghi, Paola Manacorda in Nando Della Chiesa, namreč izhaja nesporno dejstvo, da se dekleta še vedno pretežno odločajo za humanistične vede. Tako je na primer na pedagoški fakulteti od vseh vpisanih skoraj 80% žensk, na fakultetah za tujo književnost in jezike predstavljajo ženske 78,9 študenta, na filozofiji pa dobrih 69%. Zato pa je na raznih smereh inženirstva samo 4% žensk, na ekonomiji jih je 31%, med študenti, ki so se odločili za bančništvo pa je 23% deklet. Vendar pa se dobra prihodnost, trdijo pripravljavci raziskave, obeta le strokovnjakom v gospodarskih in ozko specialističnih tehničnih vedah.

Razlogov, da se ženske še vedno odločajo za humanistične vede, je seveda veliko. Poleg kulturne in družinske pogojenosti pa, trdi Marisa Bellisario, nosijo del krivde tudi ženske same, ki se ne znajo ali se ne upajo odločiti za takšno študijsko smer, ki bi jim zagotavljala dobro zaposlitev. Samo s primerno izobrazbo in strokovnim izpopolnjevanjem pa se bodo lahko ženske izognile nevarnosti, da bi jim nove tehnologije odvzele delovno mesto. Z uvajanjem vedno popolnejših strojev so namreč ogrožena vsa tista delovna mesta, ki ne zahtevajo posebnih specializacij in ki jih pravzaprav označuje repetitivnost v izvajanju nalog. Ta mesta, ki so med drugim tudi med najslabše plačanimi, pa v velik meri zasedajo ženske.

Zaključek strokovnjakov je na dlan: če si ženske hočejo zagotoviti delovno mesto, morajo štartati iz boljših pozicij. Še do pred kratkim je namreč to pravilo veljalo predvsem za ženske, ki so se žele uveljaviti na delovnem mestu, medtem ko so ga nove okoliščine posplošile. Za kolikor toliko uspešno kariero pa to ni dovolj; zato bo ista skupina v drugem delu raziskave skušala ugotoviti, kako se razvija, oziroma zapleta, ženska kariera, ženske se namreč tako ali drugače znajdejo v slabše plačanih delovnih kategorijah in zato bo skupina strokovnjakov skušala ugotoviti, kako v raznih delovnih organizacijah — v tovarnah, bankah, javnih ustanovah — v konkretnem obravnavajo žensko delovno silo. Na podlagi teh ugotovitev, ta del raziskave naj bi zaključili že poleti, bodo potem sestavili vrsto predlogov, ki naj bi premaknili položaj z mrtve točke. Medtem, ali pa predvsem, pa naj bi si ženske, v prvi vrsti mlajše, pomagale same in sicer tako, pravi uveljavljena menedžerka, da bi si skušale pridobiti primerno, oziroma, kot pravi sama, »pravno« izobrazbo. (bip)

stotkov, večji je bil tudi turistični obisk (kljub slabemu vremenu za 2,4 odstotka več prenočitev v piranski občini). Celotni prihodek se je povečal za 68 odstotkov, porabljena sredstva pa kar za 73 odstotkov.

Močno so se povečale izgube (za 103 odstotke) in znašajo 1,56 milijarde dinarjev, vendar gre v glavnem za izgube sezonskega značaja (v turizmu in prometu) in izgube zaradi neplačane realizacije. Največjo izgubo imajo v Tomosu (427 milijonov), dodati pa je treba, da imajo 652 milijonov dinarjev neplačane realizacije, Cimov tozdr servis Koper — 224 milijonov (menda na račun neusklajenih cen), Bernardin 144 milijonov, tozdr Železniško gospodarstvo Sežana 126 milijonov, hoteli Palace Portorož 77 milijonov, Slavnik 56 milijonov, Riba 43 milijonov, itd.

V prvem trimesečju nima več izgube Vinakoper, ki je lani vodil med izgubaši, niti mlekarne Dekani, ki je bila vsa zadnja leta izgubaš po tradiciji. Povprečni osebni dohodek je v regiji znašal 36.470 dinarjev.

B. Š.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 10.00 Televideo
- 11.55 Vremenske razmere
- 12.00 Dnevnik - kratke vesti
- 12.05 Pronto... Raffaella? - opol-danski program z Raffaello Carrà
- 13.30 Dnevnik
- 13.55 Dnevnik - 3 minute o...
- 14.05 Pronto... Raffaella - zadnji poziv
- 14.15 Civiltà
- 15.00 Kronike
- 15.15 Evrovizija - Verona: 68. giro d'Italia
- 16.30 Rim: Tenis
- 17.00 Dnevnik - kratke vesti
- 18.40 Il fiuto di Sherlock Holmes
- 18.50 Italia sera - dogodki in osebnosti
- 19.35 Almanah in vremenske razmere
- 20.00 Dnevnik
- 20.30 Loretta Goggi in quiz
- 22.00 Dnevnik
- 22.10 Mister O
- 23.00 Linea diretta - Trideset minut kronike
- 23.45 Dnevnik in vremenske razmere
- 23.55 Rim: Tenis

Drugi kanal

- 10.00 Televideo
- 11.55 Che fai, mangi? - Oddaja o prehrani

- 13.00 Dnevnik 2 - ob 13. uri
- 13.30 Capitol - TV serija
- 14.30 Dnevnik 2 - kratke vesti
- 14.35 - 16.00 Tandem - aktualnosti in igre
- 16.00 Risanke
- 16.25 Sola in vzgoja
- 16.55 I fratelli Karamazov - nadaljevanka
- 17.30 Dnevnik 2 - kratke vesti
- 17.35 Iz parlamenta
- 17.40 Vediamoci sul due
- 18.25 Športna poročila
- 18.40 Cuore e batticuore - TV film
- 19.45 Dnevnik
- 20.20 Dnevnik 2 - šport
- 20.30 Una corsa sul prato - film
- 22.20 Dnevnik 2 - večerne vesti
- 22.30 Dnevnik 2 - sportsette
- 23.15 Quelli della notte
- 0.15 Dnevnik 2 - zadnje vesti

Tretji kanal

- 11.45 Televideo
- 16.10 Sola in vzgoja
- 16.40 Poslušam, torej mislim - vzgojna oddaja
- 17.10 Gauleria di dadaumpa
- 18.15 L'orecchiocchio - glasbena oddaja
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.30 Deželni program
- 20.05 Artisti allo specchio
- 20.30 Prima guerra mondiale
- 21.15 Dnevnik 3

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 9.00, 10.35 TV v šoli
- 12.30 Poročila
- 17.30 Poročila
- 17.35 40 zelenih slonov - nadaljevanka
- 17.55 Portret: Branko Kiklavec
- 18.10 Risanke
- 18.25 Dolenjski obzornik
- 18.40 Delegatska tribuna
- 19.10 Risanke
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.30 Dnevnik
- 19.55 Vremenske razmere
- 20.05 Tednik
- 21.15 Franz Liszt - 2. del nadaljevanke
- 22.15 Dnevnik

Zagreb

- 17.30 Poročila
- 17.35 TV koledar
- 17.45 Na črko - otroška serija
- 18.15 Izziv Himere - izobraževalna serija
- 18.45 S festivala jazza v Beogradu
- 19.30 Dnevnik
- 20.00 Spektar - politični magazin
- 21.05 Za kaj gre - kviz
- 22.05 Dnevnik

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Quella casa nella prateria - TV film
- 9.30 Caccia all'uomo - film
- 11.30 Tuttinfamiglia - kviz
- 12.10 Bis - kviz
- 12.45 Il pranzo è servito - vodi Corrado
- 13.25 Sentieri - nadaljevanka
- 14.25 General hospital - TV film
- 15.25 Una vita da vivere - nadaljevanka
- 16.30 Il salvaggio mondo degli animali
- 17.00 Due onesti furicelle - TV film
- 18.00 L'albero delle mele - TV film
- 18.30 Help - glasbena igra
- 19.00 I Jefferson - TV film
- 19.30 Zig Zag - kviz
- 20.30 Superflash - vodi Mike Bongiorno
- 23.15 Prima pagina - intervjuji
- 23.45 Sport
- 0.50 Strike force - TV film

RETEQUATTRO

- 8.30 Vicini troppo vicini - TV film
- 8.50 Brillante - novela
- 9.40 All'ombra del grande cedro
- 10.30 Alice - TV film
- 10.50 Mary Tyler Moore - TV film
- 11.15 Piume e paillettes - novela
- 12.00 Febbre d'amore - TV film
- 12.45 Alice - TV film
- 13.15 Mary Tyler Moore - TV film
- 13.45 Tre cuori in affitto - TV film
- 14.15 Brillante - novela
- 15.10 Superman - risanke
- 15.30 L'uomo ragno - risanka
- 16.10 I giorni di Brian - TV film
- 17.00 All'ombra del grande cedro
- 18.00 Febbre d'amore - TV film
- 18.50 Piume e paillettes - novela
- 19.25 M'ama non m'ama - igra
- 20.30 Matt Houston - TV film
- 21.30 Mike Hammer - TV film
- 22.30 Caccia al 13 - športna rubrika
- 23.00 Che la festa cominci - film
- 0.45 L'ora di Hitchcock - TV film

ITALIA 1

- 8.30 L'uomo da sei milioni di dollari - TV film
- 9.30 Un pizzico di fortuna - filmska komedija

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20-9.00 Dobro jutro po naše: Narodnozabavna glasba; 7.40 Pravljičja; 8.10 Od Milj do Devina; 8.40 Slovenske popevke; 9.30 - 13.00 Dopoldanski program: Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.00 Oddaja za 2. stopnjo osnovne šole; 11.20 Glasbeni potpuri; 11.30 Beležka; 11.40 Glasbeni potpuri; 12.00 Sestanek ob 12.00; 12.30 Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne: Povejmo v živo; 15.00 Diskorama; 16.00 Na goriskem valu; 16.30 Glasbeni listi; 17.10 - 19.00 Zadnji sklop: Mi in glasba; 18.00 Četrtkova srečanja: »Sivala je deklica zvezdo, oj, zvezdo rdečo ko kri...«; 18.30 Glasbena priloga.

RADIO OPČINE

oddaja na naslednjih frekvencah: 99,100, 90,600, 98,800 MHz.

RADIO KOPER
(Slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev — glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme — prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 6.50 Objave; 7.00 II. jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Zaključek — Val 202; 13.00 Otvoritev — Danes na valu Radia Koper; 13.40 Utrinki iz zamejstva; 14.40 Zanimivost — Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Radijska porota; 17.35 Primorska poje '85: Revija v Izoli; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER
(Italijanski program)

7.15, 12.30, 19.30, Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.30 Radijski koledar; 7.00 Dober dan; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroci pojejo; 10.35 Prost vstop; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasbeno popoldne; 15.00 Rotocalco; 16.15 Edig Galletti; 16.33 Čestitke delovnih kolektivov; 18.00 Na sceni; 18.32 Glasba; 19.00 Odprto za jazz; 20.00 Zaključek sporeda.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutranja oddaja; 9.00 Radio tudi mi; 10.30 Pool sportivo; 10.40 Glasbeni mozaik; 11.30 Spomini Gina Latille; 12.03 Via Asiago Tenda; 13.20 Karavana; 13.28 Master — glasba dan za dnem; 17.03 Il Paginone — Aktualnosti; 17.30 Jazz; 18.10 Dirigent in solist Riccardo Brengola; 18.30 Večerna glasba; 19.20 Na naših trgih; 20.00 Spektakel '85; 22.00 Danes zvečer tvoj glas; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.00 Jutranja oddaja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.45 Radijska priredba; 9.10 Discogame; 10.30 Radiodue 3131; 12.10 Deželni program; 12.45 Tanto è un gioco; 15.00 A. Manzoni »Zaročnica«; 15.42 Omnibus; 18.32 Ure ob glasbi; 19.50 Sola in vzgoja; 21.00 Jazz; 21.30 Radiodue 3131 — nočni program.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 6.00 Prometne informacije; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.00 Na današnji dan; 12.10 Znanje melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Iz naših krajev — Iz naših sporedov; 13.20 Osmrtice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Za mlade radovedneže; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.45 Naš gost; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.25 EP; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja in EP; 17.00 Studio ob 17.00 — glasba; 18.00 Z ansamblom RZ; 18.15 Jezikovni pogovori; 18.30 Viktor Parma: Godalni kvartet; 18.55 EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer — Mihail Šolohov; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Našim po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Večerna podoknica; 22.50 Literarni nočno; 23.05 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev; 00.05 - 4.30 Nočni program.

TRIVENETA

- 13.00 Le spie - TV film
- 14.00 Squadra speciale anticrimine - TV film
- 14.35 Barbary coast - TV film
- 15.30 Dick Van Dyke - TV film
- 16.00 Filmski program
- 16.30 Risanke
- 17.30 Natura selvaggia - dokumentarec
- 18.00 Barbary coast - TV film
- 19.00 Govorimo o ribolovu
- 20.30 Il cadavere in cantina - film
- 22.00 Rassegna di tappeti

TELEFRIULI

- 15.20 La mafia mi fa un baffo - film
- 16.50 Risanke
- 18.00 Si o no special
- 19.00 Friuli sera
- 19.30 Andrea Celeste - TV film
- 20.30 Sport - tednik
- 21.55 Telefriuli sera
- 22.45 Rassegna di tappeti

Postopno odpravljanje dopolnilne blagajne

Julija v tržiški ladjedelnici pričetek gradnje ploščadi Micoperi

Julija bodo v tržiški ladjedelnici pričeli postopoma obnavljati proizvodnjo in pripravljati vse potrebno za gradnjo ploščadi Micoperi. Čez leto dni naj bi se vrnili na delo vsi tisti, ki so danes v dopolnilni blagajni; teh pa je več kakor dve tretjini od števil vseh v ladjedelnici zaposlenih. Gradnja ploščadi Micoperi predstavlja nekakšno premostitveno naračilo. Kolikor v prihodnjih mesecih ne bo uspelo zagotoviti novih pomembnejših naročil, se bo v tržiški ladjedelnici že proti koncu prihodnjega leta spet odprla kriza. Upati je sicer, da do tega ne bo prišlo. Minister za trgovino mornarico je namreč prav pred kratkim podpisal dokument, ki dejansko omogoča začetek izvajanja ukrepov, ki jih je vlada sprejela v podporo ladjedelništvu in pomorskemu gospodarstvu nasploh. Tudi gradnja ploščadi Micoperi je neposredno vezana prav na izvajanje teh ukrepov.

Vodstvo ladjedelnice je te dni že predstavilo program dela za prihodnje mesece, v predvidevanju začetka gradnje ploščadi, ter program postopnega vračanja delavcev v proizvodnjo. O tem so razpravljali delavci tudi na torkovi sindikalni skupščini.

V prvi polovici julija bodo prispe-

le prve pošiljke jeklenih plošč in drugega materiala za gradnjo, v drugi polovici meseca bodo že zaposlili prve skupine delavcev za pripravo materiala. V septembru bi se morala vrniti na delo nadaljnja skupina delavcev, proti koncu leta pa naj bi bilo v proizvodnji že nad 2100 delavcev. Ob koncu prvega trimesečja prihodnjega leta je predvidena polna zaposlitev. Tako stanje naj bi trajalo nekaj mesecev, medtem ko bo v drugi polovici leta, kolikor ne bo medtem mogoče zagotoviti novih naročil, spet potreben poseg po dopolnilni blagajni. Ploščad Micoperi bodo gradili 27 mesecev. Največji delež pri gradnji tega ploščadi bodo na ladjedelnici v Trzinu (2,2 milijona delovnih ur), 490 tisoč delovnih ur bodo zaposleni v ladjedelnici Breda v Benetkah, 120 tisoč ur pa v ladjedelnici San Marco v Trstu. Skoraj istočasno z materialnimi pripravami na začetek gradnje, pa so v ladjedelnici že sprejeli nekaj ukrepov glede reorganizacije proizvodnje. Tako bodo za okrog sto delavcev pripravili posebne kvalifikacijske tečaje za varilce in nekatere druge kvalificirane delavce. Pri gradnji ploščadi bodo namreč uporabili nov način varjenja. V tečaje bodo vključili tu-

di delavce, ki so v dopolnilni blagajni. Ti bodo prejeli dnevno po 10 tisoč lir, obenem pa bodo lahko koristili tudi tovarniško menzo.

Skratka, razmere v ladjedelnici naj bi se v prihodnjih mesecih bistveno izboljšale.

Tečaji 150 ur

Šolsko skrbništvo obvešča, da bodo v šolskem letu 1985-86, delovali tečaji dopolnilnega izobraževanja za delavce, vsem bolj znani kot tečaji 150 ur, na dveh srednjih šolah na Goriškem in sicer na nižji srednji šoli Locchi v Gorici in šoli Giacich v Trzinu.

Glede možnosti odprtja tečaja 150 ur v slovenščini navaja uradno sporočilo šolskega skrbništva sledeče pogoje. Tečaj ni uradno predviden, pač pa je njegovo odprtje možno na podlagi dovoljenja šolskega ministrstva. Osnovni pogoj, ki je potreben, da ministrstvo izda ustrezno dovoljenje pa je v zadostnem številu prijavi. Vsi zainteresirani za dosego diplome nižje srednje šole, ki bi želeli obiskovati tečaj 150 ur v slovenščini, se morajo zato prijaviti na tajništvo slovenske nižje srednje šole Ivan Trinko do 8. julija letos.

V petek in soboto v palači Attems

Pomemben dvodnevni simpozij o futurizmu in konstruktivizmu

Smo pred iztekom razstave o futurizmu in konstruktivizmu dvajsetih let v naši deželi, ki je že od srede februarja odprta v goriški palači Attems. Doslej si je razstavo ogledalo več tisoč ljudi, kar je za Gorico svojevrsten rekord. O tej razstavi so pohvalno pisali tako jugoslovanski kot italijanski časopisi. Lično izdelan katalog in tudi serija razglednic so naleteli na ugoden odmev pri obiskovalcih razstave.

Da bi še bolj ovrednotili pobudo in seveda dali tudi večji poudarek goriški palači Attems, pokrajinskemu muzeju ter seveda kulturni politiki uprave, je ravnateljstvo muzeja priredilo tudi mednarodni simpozij, ki bo v petek in soboto v palači Attems.

Jutri, v petek, ob 15.30, bodo govorili pokrajinski odbornik za kulturo odv. Marino De Grassi ter ravnateljica dr. Maria Masau Dan. Poročali bodo prof. Enrico Crispolti z univerze v Sieni, prof. Bruno Passamani, direktor občinskih muzejev v Brescii, dr. Giulio Montenero, direktor muzeja Revoltella v Trstu, dr. Vida Golubovič, asistent na inštitutu za umetnost in literaturo v Beogradu, ter prof. Borut Loparnik, profesor na pedagoški akademiji v Ljubljani.

V soboto se bo simpozij pričel ob 9. uri. Poročali bodo prof. Aleš Erjavec, član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, prof. Mario Ver-

done, direktor inštituta za znanost na univerzi v Rimu, prof. Umberto Carpi, z univerze v Pisi, dr. Irina Subotić, konservatorka v Narodnem muzeju v Beogradu in dr. Peter Krečič, direktor arhitekturnega muzeja v Ljubljani.

V petek zvečer, po predavanjih in razpravi, bodo udeleženci lahko poslušali polurno reproducirano glasbo Marija Kogoj v izvedbi pianista Marjana Lipovška in sopranistke Zlate Ognjanovič.

Gre torej za zelo pomemben dvodnevni simpozij, na katerem bodo sodelovali tako slovenski kot italijanski strokovnjaki. S tem bo dan še večji poudarek sodelovanju v našem skupnem prostoru, ki mu veliko pozornost posveča nova ravnateljica muzejev prof. Maria Masau Dan, v soglasju s kulturno politiko goriške pokrajinske uprave.

Prireditve v Kulturnem domu

Že danes lahko povemo, da bomo v prihodnjem tednu imeli v Gorici kar tri prireditve v Kulturnem domu v Gorici. V ponedeljek, 20. maja, bo Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice uprizorilo Pirandellovo igrano »Sest oseb išče avtorja«. V petek, 24. maja, bo nastopila skupina Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta z gledališko predstavo »Mitingi«. Nastop tržaškega gledališkega ansambla sodi v praznovanja ob 40-letnici osvoboditve.

Naslednjo soboto, 25. maja, pa bo podgorski pevski zbor Andrej Paglav, imel samostojni koncert ob 10-letnici delovanja. Ob tej priložnosti bodo dolgoletnim zaslužnim pevcem podelili Gallusove značke.

Še prej, konec tega tedna, v soboto, pa bo v Kulturnem domu v Gorici svečanost ob 40-letnici izhajanja Primorskega dnevnika. Nastopila bosta štandreski mešani zbor Oton Župančič in mladinska zbor iz Gorice in štandreža skupno s šolskim orkestrom Glasbene matice.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Il servo di scena«.
VITTORIA 17.30—22.00 »Rhonda - prurito di sposi«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 17.30 — 22.00 »Top secret«.

Trzin

EXCELSIOR 18.00—22.00 »Terminator«.
COMUNALE Zaprt.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 »Herkul«. 20.15 Filmsko gledališče »Flambirana ženska«.
SVOBODA 20.00 »Navaho grom«.
DESKLE Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V TRZINU
Rismondo, Ul. Enrico Toti, 52 — tel. 72701.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Bassi Rita, Ul. Don Bosco 175 — tel. 32515.

Ob bridki izgubi očeta izreka športne združenje Dom globoko sožalje svojemu trenerju orodne telovadbe Milosu Figlju.

ZAHVALA

Vsem, ki ste kakorkoli počastili spomin našega

Aloja Primožiča-Milana

iskrena hvala.

Pevma, 16. maja 1985

Brat in sestre

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sožalja ob prerani smrti

Mira Corsija

se zahvaljujemo duhovnikom g. Žbogarju, g. Rijavcu, g. Gerdolu, msgr. Močniku, g. Humarju in g. Simčiču, dr. Dolharju za poslovilne besede, ravnateljem, predsednikom zavodskih svetov, učnemu in neučnemu osehju ter dijakom slovenskih šol v Gorici, športnemu združenju Dom - košarkarska sekcija, vsem prijateljem in znancem, darovalcem cvetja in v dobre namene ter pevkam.

Majda, Marko in drugi sorodniki

Gorica, 16. maja 1985

V koroško mesto gre nad 1.000 Goričanov

V nedeljo v Celovcu slavnost ob 10-letnici pobratenja z Gorico

Letos mineva dvajset let odkar sta se goriška in celovška občina pobratili. Ob tej priložnosti pride do dvojnih množičnih obiskov Goričanov v Celovcu, Celovčanov pa v Gorico. Prebivalci Celovca so vajeni takih množičnih obiskov. Pred nekaj leti so s posebnim vlakom prišli v Gorico, potem ko so istega dne obiskali Novo Gorico. Tudi s tem mestom imajo Celovčani prijateljske stike. Obisk v Gorici bodo Celovčani ponovili v začetku letošnjega junija.

Nad tisoč ljudi iz Gorice pa bo šlo to nedeljo na množični izlet v Celovec. Izlet je priredila goriška občinska uprava. Odzvalo se je nepričakovano število ljudi (najprej so mislili, da bo šlo le okrog petsto ljudi) in mnoge so morali zavrniti. To pa zato, ker niso v Celovcu našli dovolj prostora za vse, da bi jih pogostili, oziroma da bi vsem lahko nudili vožnjo s parnikom po Vrbskem jezeru. V Celovcu bodo namreč Goričane pričakala množica domačinov, zastopniki občine, folklorne skupine in god-

be. Celovška občina bo nudila brezplačno vožnjo po jezeru, potem pa bo skupno kosilo v tamkajšnji pivnici.

Iz Gorice bodo goriški izletniki odpotovali z avtobusi. Na pot bo šlo kar devetnajst avtobusov. Marsikdo bo odpotoval z osebnim vozilom. Organizatorji obveščajo izletnike, da bodo avtobusi odpotovali izpred športne hale na Madonnini. Tam je namreč dovolj prostora za parkiranje avtomobilov. Vsakdo naj se drži točno navodil, ki jih je že prejel. Odhod avtobusov bo to nedeljo točno ob 7. uri. Le avtobusi za starčke bodo odpotovali s Travnika ob 6.30 ter se bodo pridružili drugim avtobusom pri Madonnini ob 7. uri. Starejše osebe se bodo lahko poslužile avtobusa na Travniku, ki odpelje ob 6.30. Potem pa bodo morale zasedati označen avtobus pri Madonnini.

Iz županstva še opozarjajo, da morajo vsi izletniki imeti pri sebi osebne dokumente za prestop meje kot tudi liste za vožnjo ter kosilo.

Možnosti za nove vinograde v novogoriški občini

Na območju novogoriške občine je po sedanjih podatkih okrog 2300 hektarov vinogradov. Od tega jih je okrog 1280 v briškem okolišu, okrog tisoč v vipavskem okolišu in okrog dvajset v kraškem okolišu. V prihodnjih letih naj bi z vinsko trto posadili nove površine, tako da bi skupna površina vinogradov znašala okrog štiri tisoč hektarov. To izhaja iz podatkov obsežnega dokumenta, ki so ga pripravili v novogoriški občini, v katerem so nakazane smernice in možnosti gospodarskega in družbenega razvoja občine do leta dvatisoč.

Največje možnosti za razvoj vinogradništva so predvidene v spodnji Vipavski dolini, kjer bi bilo mogoče v prihodnjih letih sedanjo površino vinogradov pravzaprav podvojiti. Za takšen poseg so tu tudi primernejši pogoji, od splošnih geoloških značilnosti tal, kakor tudi glede gostote poselitve. Da bi v zastavljenem roku dosegli cilj, bi morali vsako leto na novo dosaditi ali obnoviti okrog sedemdeset hektarov vinogradov. Stevilka se zdi na prvi pogled precej velika, vendar je dokaj realna, v smi-

slu doseganja cilja, ki je bil nakazan v omenjenem planu.

Seveda se ob tem vprašanju postavlja tudi drugo: katere vrste trt obnavljati, katere nove sorte uvajati. Odgovor ni lahek, če upoštevamo, da se razmere na tržišču zelo hitro spreminjajo in da pravzaprav na splošno upada poraba vina, da pridobivajo na pomenu bela vina pred črnimi itd. Strokovnjaki, ki so pripravljali osnutek razvojnega načrta, Nove Gorice so upoštevali za vinogradništvo razmerje 60:40 v korist belih sort. To seveda velja za vipavski vinogradniški okoliš. Podobno razmerje, mogoče z nekoliko večjo prednostjo za bele sorte, naj bi veljalo na briški okoliš. Slednji okoliš spada, kakor znano v celoti v področje novogoriške občine, medtem ko si vipavski delita novogoriška in ajdovska občina.

Z vinsko trto zasajene površine na kraškem območju so trenutno zelo majhne in nimajo posebnega gospodarskega pomena. S primernimi pristopi naj bi v prihodnjih letih, sedanjih dvajsetih hektarov postopoma povečali za nadaljnjih deset hektarov.

Planinska družabnost na Trstelju

Na Trstelju je bilo v nedeljo vsakoletno družabno srečanje planincev, ki ga pripravlja PD Nova Gorica. Kljub nekoliko muhastemu vremenu, se je pri planinski postojanki pod vrhom zbrala precejšnja množica goriških, tržaških in seveda novogoriških planincev. Tako kakor že vrsto let doslej, pa so se družabnosti udeležili tudi člani SPD Celovec.

Priložnostni nagovor je imel predsednik novogoriškega PD Rajko Slokar.

Začasno delo za 15 brezposelnih

Če se te dni vozimo na pokrajinski cesti od Sovodenj do Zagorja, bomo opazili skupino ljudi, ki čistijo in urejujejo rob cestišča. Gre za petnajst nezaposlenih, ki bodo to delo opravili za dobo 102 dni na nekaterih pokrajinskih cestah (Bračun-Dolenje, Dolenje-

Mirnik, Petovlje-Vrh). Goriška pokrajinska uprava, ki je pokrovitelj te pobude, skuša vsaj delno, priskočiti na pomoč tistim prebivalcem, ki nimajo niti osnovnega vira dohodka. Za to delo bodo namreč prejeli vsak po 10 tisoč lir dnevno od ministrstva za delo, temu pa pokrajinska uprava dodala enkratno oškodnino.

Filmi o Friesachu v Krminu

V mali dvorani krminskega mestnega gledališča bodo v soboto, 18. maja, ob 20.30, predvajali štiri kratkometražne filme o avstrijskem mestu Friesach. Kot je znano je krminska občina pobratena s Friesachom.

razna obvestila

Pisarna Društva slovenskih upokojencev v Gorici, Ulica della Croce 3, je odprta vsak četrtek od 10. do 12. ure.

Društvo upokojencev za Goriško obvešča, da bo odhod avtobusa za izlet v Domžale v soboto, 18. maja, ob 7. uri s Travnika. Naslednja postajališča bodo pri gostilni Primožič v Drevoledu XX. septembra, v Pevmi, v Podgori, v Štandrežu in na mejnem prehodu Rdeča hiša.

razstave

V galeriji Il Torchio je do 24. maja odprta razstava slik Jiržija Kočice vsak dan od 10.30 do 12.30 in od 17.00 do 19.30.

40 let Primorskega dnevnika

bomo proslavili v petek, 17. maja, v Kulturnem domu v Trstu, v soboto, 18. maja, v Kulturnem domu v Gorici. Začetek ob 20.30.

— Program goriške proslave: nagovor, pozdravi gostov, podelitev priznanj raznašalcem, nastop mešanega zbora Oton Župančič iz Štandreža pod vodstvom Elde Gravner - Nanutove in mešanih mladinskih zborov iz Gorice in Štandreža ter šolskega orkestra Glasbene matice pod vodstvom Silvana Križmančiča.

— Ob koncu programa se bomo zbrali na zakuski. Vabljeni vsi bralci Primorskega dnevnika. Ta napoved je obenem vabilo za vse, osebnih vabil ne bomo pošiljali.

La Bancarella

VELIKA PRODAJA OBLAČIL

VELEBLAGOVNICA

GORICA — Ul. Cascino 5 (interna)
z vhodom tudi z Ulice Garibaldi 6

KOLOSALNA PRODAJA POMLAD - POLETJE 85

pletenine, oblačila, jeans: CARRERA, JUMA, CLARK, LEVI'S in druge znamke, spodnje perilo, posteljina

PO IZREDNIH CENAH

NUDIMO NA TISOČE ARTIKLOV IZ RAZNIH STEČAJEV
OBISČITE NAS, ČE ŽELITE PRIHRANITI

Aleksij Pregarc: TEMELJI MOJEGA VRTA

Ob predstavitvi najnovejše pesniške zbirke Aleksija Pregarca, ki je z naslovom »Temelji mojega vrt« pravkar izšla pri Državni založbi Slovenije, je Kajetan Kovič v Cankarjevem domu zaključil svoj govor s temi besedami: »Iz mozaičnih drobcov, ki se razvrščajo v pregledne plasti, je pesnik ustvaril trdno zgrajeno celoto, ki zagotavlja temeljem mojega vrtla vidno mesto v sodobni slovenski literaturi.«

Strinjamo se s Kovičem, da je posebnost tega, ker smo že dolgo let prepričani, da je poezija Aleksija Pregarca vredna pozornosti vse Slovenije in ne samo našega manjznega zamejskega sveta. Veseli nas torej, da je najnovejša pesniška delo našega rojaka izšlo pri eni najuglednejših založniških hiš Slovenije in da se je to zgodilo prav s »Temelji mojega vrt«, v katerih slavi Pregarcova pesniška umetnost svoje doslej najlepše uspehe.

Kamni, s katerimi zida Pregarc po arhitekturi nekoliko baročno, a po vsebini presenetljivo sodobno zgradijo te svoje najnovejše poezije, so prav gotovo rodna zemlja, samota, animizem, vera v človeka, ljubezen in nekakšna panteistična religija, v kateri se kontemplacija niča po povsem iracionalnih poteh prepričevalno in zelo pristno izliva v duhovne razsežnosti, ki jih smisel in vlogo določa Neznane, to je skrivnostno počelo vsega.

Težko je določiti, kateri teh »kamnov« je v pogledu pesniške tvornosti najznačilnejši. Tvegali pa bi vseeno trdili, da je zelo pomemben tisti, ki najbrž zajema tudi vse ostale ali ki, bolje rečeno, vsem ostalim daje poetično ganjenost. V mislih imamo Pregarcov animizem, ki pa se ne odraža v obliki religije, temveč kot strastna želja po objektiviranju lastnega duha v vsakem predmetu, v vsakem živem bitju in v vsaki rastlini po eni strani in v potrebi po sprejemanju vseh možnih sporočil narave, to je po prisluškovanju vseh njenih skrivnostnih glasov po drugi.

To pesnikovo animistično razpolo-

nje se morda še najbolje pokaže v značaju njegove ljubezni do rodne zemlje. V tej ljubezni ni namreč toge čustvenosti ali iracionalne odvisnosti od vzgoje in tradicije. V njej je predvsem drhtenje sredi viharja milov iz preteklosti in sedanosti (»moj vrt... napojen s tisočletnim vračanjem prednikov«) in grebenje okoli korenin vseh pojavov v tesnobnem in mrzličnem iskanju duše, ki po pesnikovem instinktu mora biti ob izvoru vsakega naravnega dejstva, pa naj gre za živo bitje ali kamenino, če hočemo, da ima kak smisel ali vsaj pravico do smisla. Jasno je, da nudi pesniku tak odnos do narave najširšo paleto poetičnih priložnosti, saj ga iskanje duše v vsakem predmetu in v vsakem bitju kmalu projicira onstran resničnosti na skrivnostne in nikoli do konca raziskane poljane podzavesti in nedojetnosti, na katerih se vse vrtoglavo spreminja, ker nima in ne more imeti določene oblike, in zadobi vse možne pomena, a se hkrati lahko tudi nenadoma izprazni vseh pomenov in postane nič.

In prav v tej luči je treba, vsaj po našem, razumeti posredno že omenjeno neskladnost med »Neznancem« in »ničem«, to je med gibalom vsega in njegovim nasprotjem, saj so v Pregarcem animizmu vsi predmeti in vsa bitja nosilci enakovrednih duhovnih vrednot, ker vsi v enaki meri prispevajo k ustvarjanju duše.

Prav tako je v tej luči jasno tudi pesnikovo pojmovanje ljubezni, ki ni le strast, ampak tudi bolečina in veselje, greh in pokora, slabo in dobro, strup in lek. Ljubezen je skratka življenje, z vsemi absurdnostmi, ki so njegovi stalni atributi, a tudi z vsemi spokojnimi trenutki, ki jih nudi človeku, kateri prav v ljubezni začuti, da je človek, a hkrati tudi utegne pozabiti, da je človek.

Vsa čustva se torej v tem posebnem animističnem svetu Aleksija Pregarca združijo v tisočero mozaičnih kamenčkov, ki se leskečejo v polmračju pesnikove eksistenčne tesnote in pozivajo k življenju, ki veri v člove-

ka in narod ter k ljubezni do vsega, kar nas lahko spodbudi k uživanju večne lepote.

Prav gotovo je Pregarcu v tej najnovejši pesniški zbirki bolj in jasneje, kot v vseh prejšnjih uspelo uskladiti mediteranski poetični in svetovni nazor s slovenskim, saj je skoraj v vseh pesmih, ki jo sestavljajo, prisoten zelo razvit čut za mero in obliko, v katerem tudi kopnenje in strast, iracionalno veselje in bolečina, ki izhaja iz nenehnega vrtanja v globine lastne duše, zadobijo plastičnost pravih pesniških figure in učinkovitost univerzalnega pesniškega simbola. Vse kaže, da je Pregarc eden redkih slovenskih pesnikov, ki je docela dojel vse pozitivne plati hermetičnega estetskega nauka, in še posebno Montalejevega, in da je v tem pogledu dragocena pridobitev tudi za bogati svet slovenske poezije, ki pa mu je doslej manjkala, če morda izzvamemo Kosovela in Zlobca, prav ta mediteranska razsežnost. In sem spada tudi pripomba o Pregarcem pesniškem jeziku, ki jo imamo v mislih od vsega početka. Njegova skrb za filološko točnost pesniškega izraza, njegovo prizadevanje za zgoščenost poetične misli in njegovo mrzlično iskanje bistva v vsakem čustvu so prav gotovo posledica hermetičnega nauka in klasičnega, mediteranskega nagnjenja k jasnosti in meri.

Za zaključek pa naj povem še to, da je v tej Pregarcovi pesniški zbirki vsaj navidezno odpadla socialna tematika, ki je bila v njegovih prejšnjih pesniških zbirkah zelo poudarjena. Dejstvo je, da jo zdaj Pregarc gleda v drugačni luči, in sicer kot bolečino, ki je noben upor ne more ublažiti in ki je neločljivo povezana s človekovo naravo, kot sta lahko samo življenje in smrt. Zato jo moramo sprejeti kot vsako drugo poetično dejstvo in se ob njej učiti ljubezni in strpnosti, kot zelo očitno izhaja iz »temelja« »Globina krampa« in še posebej iz petega »temelja« »Matik«, ki je bržkone ena najlepših pesmi te zbirke.

JOSIP TAVČAR

otrok v prosveti

Piše Alenka Rebulu Tuta

Društva in otroci

Zadnjič sem začela z opisovanjem novejših pobud posvečenih otrokom, in sem kot zanimiv primer navedla izposojevalnice igrač (ludoteke). Tokrat bi zaključila s tem kratkim pregledom.

KAKO PREGANJAMO OTROKE

Pobude, ki jih bom omenila, slonijo predvsem na osnovni predpostavki, da je treba otrokom prosti čas negovati, skrbeti za bogastvo predlogov, a da nikakor ni primerno že majhnega otroka vsestransko zaposlovati. Danes lahko opazujemo, kako že osnovnošolski otroci tekačo od glasbene ure do treninga, od angleščine do plesne šole in bazena do sestankov te in one vrste. Ti otroci imajo dnevni red kot nekakšni menažerji v miniaturo: čas je preračunan od ure do ure, matere so njihovi osebni taksisti, cel dan pa podoben dirki. Tudi v odnos do otroštva torej prodira miselnost naše družbe, da je treba biti hitri, uspešni in vsestransko sposobni, takorekoč »konkurenčni«. Ko tak otrok lahko zadira in ima — čudež! — prosto popoldne, ga zajame čudna tesnoba: kaj početi? Saj po nekaj letih take gonje pozabi, kako bi se lahko igral.

Tako ravnanje z otroki se mi zdi ne le nasilno (otroka iztrgamo njegovemu naravnemu, počasnemu ritmu), ampak tudi usmerjeno proti otrokovi bodoči uspešnosti. Kako si lahko domišljamo, da bo naš otrok izrazil svoja nagnjenja in se torej v življenju lahko poskušal uspešno uresničiti (ker bo vedel, kdo je), če pa celo otroštvo prebije v preganjanju od ene aktivnosti do druge, ne da bi imel možnost, da kaj globlje doživi? Gre za zakoreninjeno in starokopitno nezaupanje do otroka: češ, če otroka nikamor ne usmerim, ne bo iz njega nič. Toda prav tako ne bo »nič« iz otroka, ki počne »vse«. Dobro vemo, da ima vsak od nas odmerjene svoje talente in da znamo dobro ali zelo dobro le nekaj stvari: nihče ne obvlada temeljito kaj bistveno obsežnejšega od svoje stroke. Kaj torej upamo, da bomo dosegli od teh prezaupenih otrok? Samo otrok, ki izživi svoje otroštvo, ima temelje, da se pozneje usmeri z vsem srcem in vso sposobnostjo v nekaj, za kar ima talent: a razpršen, raztresen, poplitven otrok ne. Med desetimi dejavnostmi mu bo manjkalo najosnovnejše orodje za napredovanje v življenju: sposobnost. Odločati prav se ne zna otrok, ki že pri desetih letih obvlada pet športnih panog, tri jezike in ne vem še kaj, ampak bolj otrok, ki pri istih letih zmehra jasno čuti: kaj mu je všeč, kaj mu je tuje, kaj je zanj primerno, kam ga vleče in kaj mu ne daje zadoščenja. Zrelot, notranja gotovost je tisto, kar mora obroditi otroštvo. Obdobje vrtca in osnovne šole torej ni čas, ko moramo otroku trpiti glavo in ga vsestransko uriti, ampak čas, ko mu moramo pomagati, da njegova notranjost dozori, se razvije in izrazi. To je potem temelj, na katerem se lahko otrok začne zavestno udeleževati. Brez te osnove otroka razne dejavnosti praznijo, krhajo, ne pa bogatijo.

ANIMACIJA: KAJ JE TO?

Izhodišče animacije je torej prav drugačen odnos do otroštva in časa v otroštvu. Gre za zavest, da je v teh letih potrebno otroku nuditi čim več tega, česar danes družba ne daje: izkustev skupne, svobodne igre, izražanja čustev, mirnega, bogatega, ustvarjalnega doživljanja svojega okolja. Skratka: pomagati otroku, da vstopa v svet čim bolj notranje trden, doživljajsko bogat, miren, z vero vase in z zaupanjem v druge. To pa je potrebno graditi, ker otroku, ki je dostikrat osamljen in zaupan le televiziji in pretežno odsotnim odraslim — ni mogoče, da bi si notranjo varnost zgradil sam.

Dejavnosti v okviru animacije torej izvirajo iz želje, da bi iz otroka »spotegnili dušo« (animirati: spraviti na dan notranjost, nevidno življenje osebe) in med seboj izmenjali, izrazili, kar imamo skritega, se s tem tudi igrali, to preoblikovali in nazadnje — kar je težkega — prerasli in skupno premagali. Animacija želi otroku pomagati, da odkrije, kaj ga veseli, kaj ga tare, skratka, kaj nosi v sebi in kakšni so drugi. Torej likovna animacija na primer ni tečaj risanja in gledališka animacija ni klasični dramski krožek. Telesna animacija ni športna šola in glasbena animacija ni glasbena lekcija.

Predvsem pa animator ni vaditelj. Dobri animatorji so ljudje, ki so sposobni globokega, spoštljivega odnosa z otrokom brez vsake zahteve po uspešnosti te ali one vrste. Animator otroka noče nečesa naučiti, ampak otroka odkriti, z njim priti v stik, se mu odpreti in mu pomagati, da najde skupen jezik in čustveno bližino. Cilj animatorja je, da otrok ob njem nekaj doživi in da tudi sam doživi otroka. Zato je kljub potrebnim pripravi (dober animator se poklicno usposablja leta in leta, tako rekoč stalno) jedro animatorskih sposobnosti improvizacija: se pravi, znati začutiti, kaj moram storiti v trenutku, ko je to primerno. Gre torej za srečanje med tehničnimi sposobnostmi in veliko človeško občutljivostjo. V prvi vrsti pa gre seveda za poznavanje otroka in njegovih čustvenih potreb.

V okviru animacije lahko nastane cela vrsta pobud: igralni popoldnevi za najmlajše in večje otroke, glasbena in likovna animacija, igre v zvezi z gledališkimi izražanjem, odkrivanjem telesa in glasu, srečanja o že zahtevnejših vsebinah in problemih za večje otroke, ki z različnimi tehnikami lahko izrazijo in prikažejo svoje želje, probleme itd. V našem okolju (slovenskem) animacija ni razvita, bila bi nam pa še kako potrebna. Morda je čas, da se razne ustanove, pa tudi društva, začnejo spraševati, če naši otroci tega ne potrebujejo — morda še bolj kot tega, kar že delamo. Z razvijano animatorsko dejavnostjo bi položili tiste temelje, zaradi katerih bi vse, kar že delamo, steklo bolje in bi obrodilo bogatejše sadove. Potrebujemo naše, slovenske animatorje, ki bi se v nekaj letih naučili novih oprijemov po meri za naš prostor in za naše otroke.

Čas je, da začnemo razpravljati o otroštvu globlje in bolj daljnosežno, sicer tvegamo, da nas prehiti masovna kultura (bolje ne-kultura, oduženost), ki mladim ubija ustvarjalnost. Naše klasične oblike delovanja niso preživele, le nezadostne so in niso več kos vsemu, kar čas od nas zahteva.

radijski odmevi - radijski odmevi - radijski odmevi

Skozi fantastiko do resničnosti

Eden od odzivnejših dramskih ciklusov letošnje radijske sezone je prav gotovo izbor iger mednarodnega natečaja »Prix Italia«. Pestrost in kvaliteta kar najrazličnejših udeležencev tega izjemno pomembnega radiofonskega »festivala« prinašata na ta način v naš prostor celo kopico zanimivih življenjskih in umetniških informacij, kot se te kažejo na najrazličnejših točkah našega vse bolj strnjene globusa. Med takšno dragoceno informacijo sodi tudi radijska igra »Spontanost« švicarskega avtorja Freda Lindeggerja, kot jo je v prevodu Darinke Hribar in v režiji Maria Uršiča realizirala igralska trojka: Vladimir Jurc, Maja Blagovič in Stojan Colja.

Igra je poseben splet fantastike in resničnosti, pri čemer je fantastika rezultat (boleče) resničnosti, istočasno pa pripomoček, s katerim se spet v (svojo) resničnost nazaj vračamo. V odtrganem prostoru prisluškujemo 54-letnemu moškemu, ki se čuti od vsega in vseh ogroženega. Zdi se, kot da se je po eni strani zabarikadiriral v izoliran prostor, po drugi strani pa ga zaprt prostor navdaja z naravnost kliničnimi fobijami in lucidnimi jasnovidnostmi. Nekakšna variacija na Kafkove paranoične junake, le da se tu junak ne premika iz ene srhljive situacije v naslednjo, pač pa vztraja na mestu in s tem sproži premikanje strahov. Oduženost, brezizhodnost, obupna izoliranost, notranja nečestost — vse to se jasno in ostro zrcali v prvem, izredno sugestivnem delu, ki ga režija in Vladimir Jurc izvaja z bogatim registrom najtišjih tišin in oddaljenih krčevitih impulzov, ki se prevešajo v fizično nevarnost.

Nesrečni (samo)izoliranec osumljen odkrije na radijskem sprejemniku valovno dolžino, s katere mu prijazen ženski glas odgovarja in se mu približa z nago-varjanjem. Končno se osuplost umakne intenzivnemu pogovoru med njima, ki ga prekinja radijski speaker z nedorečeno napovedjo časa — čas pogovora je torej omejen — in v tem obdobju naj bi načeti in obupani slehernik spoznal, da gre za odrešilno srečanje, ki bi ga moral v celoti sprejeti, ne pa se pred njim umikati v nekakšno skepso in poostreni razum. Vse zastoj: nima pogovora, da bi sprejel privid, boljše prisluhk, kot svojo novo realnost, hoče vedeti za nove in nove podatke, noče ali ne more v ničemer tvegati, se pravi verjeti in ker ne verjame, se čas izteče, in ženski glas se morda enkrat za vselej umakne v praznino in nič.

Igra je pravzaprav metafora življenja, ki učinkovito ponazarja težavnost prepričanja v kontakt na eni strani, po drugi strani pa ostro osvetljuje resničnost posameznika v sodobnem svetu, ki je že na vso moč podobna otoku, zelo oddaljenemu od kateregakoli otoka. Pogovor in možnosti za prave stike je po tej logiki vse manj in manj, vse več pa je opreznosti in strahu pred tveganjem, pred bolečino: ponesrečen kontakt je po tem pravilu pač največja bolečina. In ko ženski glas pravi: »Če ponovno doživim, bodi spontan, predaj se čustvom. Tako boš koga rešil!« — pripoveduje tisto, za kar je verjetno sodobni človek že v veliki meri oropan. Seveda pa skeptična in odmaknjena notranja pozicija tudi nikamor ne vodi.

JANEZ POVŠE

Dedno sovraštvo - boleča resničnost sveta

Od 8. do 12. maja je bilo na Bledu že 18. mednarodno srečanje pisateljev v organizaciji slovenskega PEN kluba. Več kakor sedemdeset pisateljev iz tridesetih dežel vseh kontinentov (razen Avstralije) je prizadeto razpravljalo o temi »Dedni sovražnik«, temi, ki je zajemala nacionalno, etnično, rasno, socialno, razredno in ideološko sovraštvo ter osvovljeno tujstvo, drugačnost in marginalnost. Vsekakor je bila to zelo široka tema, aktualna vedno in zdaj pravzaprav že od zore človeške zgodovine pa do danes. V razpravi ni šlo samo za zunanje oblike sovraštva, ki se izkazujejo v vojnah, genocidih, izkoriščanju, tlačanju, teptanju človekovih pravic in dostojanstva tako nad posameznikom kot nad narodi, temveč tudi za tako imenovane notranje, dedne sovražnike, ki tiči v nas samih in je sestavna bit človekovega, karakterja, njegovega bitja in žitja.

Že v uvodnem nagovoru je predsednik slovenskega PEN kluba Miloš Mikeln skušal na kratko označiti temo letošnjega srečanja, ko je dejal »da bomo v svobodnem, sproščenem in prijateljskem vzdušju iskali globlje vzroke vsega, kar zaobjema pojem »dedni sovražnik«. Ko bomo končali, ne bomo na koncu, temveč šele na začetku. Spet na začetku. Za-

radi naših debat tu ne bo na svetu ali v tem njegovem delu, kjer lahko skozi okno vidimo meje treh držav in treh narodov, mnogokrat v zgodovini smrtno sovražnih, nobeno sovraštvo za večno pokopano, noben dedni sovražnik spremenjen v večnega prijatelja. Tema o dednem sovraštvu, starem in novem, je boleča resničnost za vse narode sveta.«

Uvodni esej o temi »Dedni sovražnik« je imel stari blejski znanec, francoski pisatelj Jean Blot in v njem ugotavljal nemoč pesniške besede, da bi preprečevala vojne in sovraštva, pri čemer je govoril tudi o vlogi besede pri hujskanju na vojno, saj so, po njegovem »od vsega začetka vsako vojno uvajali neskončni bataljoni besed.«

Na isto temo je referat pripravila tudi avstrijska pisateljica Hilde Spiel, ki pa se zaradi boleznih srečanja ni mogla udeležiti, vendar so njen referat pod naslovom »O nacionalnem, etničnem in rasnem sovraštvu« prebrali. V njem je Spielova med drugim zapisala, da očita organizatorjem, »da so izpustili versko sovraštvo, ki je po mojem mnenju vir vseh drugih oblik podedovanega sovraštva.« Sovraštvo med pripadniki različnih plemen, ljudstev in narodov je, po njenem, staro kot človek in je pogosto ne samo nerazločljivo,

ampak se ga celo s prepričljivimi argumenti ne da izbrisati. Ob koncu svojega esejja pa je avtorica zapisala, da je tudi upravičenemu sovraštvu treba narediti konec, če želimo na tem planetu doseči vsaj nekaj miru podobnega. »Znano je, da so celo tradicionalno sovražne dežele prenehale s sovražnostmi — kot Francija in Anglija, ki se že od konca stoletne vojne nista več vojskovali med seboj. Tudi Francija in Nemčija sta očitno na isti poti.«

Sovraštvo je, po njenem, težko, vendar ga ni nemogoče izriniti. Celotno prvine sil lahko ukrotimo: instinkte lahko premagamo z razumom, tujost lahko nadomestimo s poznavanjem,« je zaključila Hilde Spiel.

Na naše razmere je bil uglasen prispevek srbskega kritika in esejista Predraga Palavestre pod naslovom »Šola sovraštva«. Na primeru Andričeve novele »Pismo iz 1920. leta« je Palavestra pokazal vso težo in zapletenost sovraštva na balkanskih tleh, saj je Andrič v tej zgodbi pesniško in zgodovinsko predstavljal vir sovraštva na naših tleh, ko je govoril o bitju ure na zvoničih, oziroma minaretih treh cerkva, ki prebivalce istega mesta (Sarajeva) deli na tri ali štiri vere, na tri ali štiri med seboj sprte koledarje in kdor ne

doume te različnosti in tega sovraštva do tujega in drugačnega, ta ne bo mogel razumeti niti Balkana niti Bosne in s tem tudi ne pravega duhovnega in zgodovinskega smisla Andričeve književnosti. »Sovraštvo je,« po Andriču, »nesreča in preklestvo. Sovraštvo ima morda res lahko zgodovinski smisel in opravičilo, kajti sovraštvo daje moč, jeza pa izživa gibanje.« »Kadar hudournik besa in mrznje uplamejo in izginejo, ostaja prostor za svobodo in ustvarjanje boljšega življenja. Sodobniki vidijo mnogo bolj mrzno in bes, kajti trpijo zaradi njiju, toda potomci bodo videli samo plodove moči in gibanja.«

Ob koncu pa Palavestra ugotavlja, da nas prepričanje, da civilizirani človek ne more sovražiti nikogar, s katerim deli iste kulture in moralne vrednote, danes na vsakem koraku žal prepričuje o nasprotnem: »Civilizacijski napredek je omogočil človeku, da se je približal zvezdam in premagal nekatere nevarne bolezni in strašne epidemije, toda niti malo mu ni pomagal, da bi se osvobodil sovraštva in se naučil tolerantnosti. Nasprotno, nove tehnologije kot da dajejo sovraštvu novo moč in še večjo ekskluzivnost. In kaj tu še more književnost?«

DUŠAN ŽELJEZNOV

Nogomet: v finalu pokala pokalnih prvakov EVERTON BREZ TEŽAV PROTI RAPIDU

Everton — Rapid Dunaj 3:1 (0:0)

STRELCI: v 57' Gray, v 72' Steven, v 86' Sheedy (vsi Everton); v 85' Krankl (Rapid)

EVERTON: Southall, Stevens, Ratcliffe, Mountfield, Van Den Hauwe, Reid, Steven, Bracewell, Sheedy, Sharp, Gray.

RAPID DUNAJ: Konsel, Lainer, Garger, Weber, Brauneder, Kienast, Kranjčar, Hrštic, Weinhofer (Panenka), Krankl, Pacult (Gross).

ROTTERDAM: Veliki finale pokala pokalnih prvakov se je pravzaprav zaključil, kot so vsi pričakovali: z zmago angleške ekipe Evertona. Everton se je uvrstil v ta finale po dolgi zmagoviti poti, na kateri je prejel le en gol in na kateri je kar »zmlel« vse svoje nasprotnike.

Drugeče je bilo z avstrijsko ekipo, ki je sicer izločila solidna moštva (omenimo le Celtic iz Glasgowa ali Dinamo iz Moskve), vendar pa se je morala vedno poštena potruditi, da je strla odpor nasprotnikov.

Sinočnja tekma je v glavnem brez »zgodovine«. Angleži so naskakovali avstrijski »bunker«, dokler ga niso naposled tudi zrušili. Prvi gol Evertona je padel zaradi napake vse avstrijske obrambe, ki je dobesedno darovala gol nasprotniku. Tu se je tekma tudi končala, pa čeprav so skušali nekateri posamezniki avstrijskega moštva kot veteran Krankl ali pa Jugoslovan Hrštic, ki je bil med najboljšimi na igrišču, nadoknaditi zamujeno.

Angleži so dali še drugi gol, Krankl pa je le eno minuto znižal rezultat, nakar so angleži spet vzpostavili raz-

liko dveh golov. Omenili bi še, da si je tekmo ogledalo kar 25 tisoč angleških navijačev in da je dobro sodil italijanski sodnik Casarin.

Zicu šest kol

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je ta teden najtežjo kazen naložila Zicu, ki ga je izključila kar za šest kol, ker »je po tekmi žalil sodnika, pri čemer je njegov prekršek še hušji, ker je bil kapetan moštva, je poudarjeno v obrazložitvi.

V A ligi bodo eno kolo počivali še Ferri in Junior (Torino) ter Masaro (Fiorentina). V B ligi so bili za eno kolo izključeni Corti (Arezzo), Cuttone (Cesena), Eranio in Polcano (Genoa), Gazzano (Bologna) in Acerbis (Pescara).

Košarkarski turnir v Ljubljani Jugoslavija pred Boston College

**FINALE ZA 1. MESTO
Jugoslavija — Boston College
112:83 (52:40)**

JUGOSLAVIJA: B. Petrović, Zorkić 19, Čutura 6, Djurišić, Sunara 16, D. Petrović 26, Radović 7, Knego 8, Ušić 8, Nakić 4, Vučević 12, Peraso- vić 6.

BOSTON COLLEGE: Benton 19, Pressly 18, Gordon 16, McReady 14, Barry 4, Tohtetty 1, Kelly, Micol, Scott 12, Sinicki, Powers 9.

LJUBLJANA — Jugoslovanska reprezentanca je brez težav osvojila prvo mesto na košarkarskem turnirju v hali Tivoli v Ljubljani. Potem ko je predčerašnjim v prvi tekmi odpravila Smelt Olimpijo, je včeraj visoko premagala še ameriško peterko Boston College. Dražen Petrović je igral na svojem običajnem visokem

nivoju, izkazali sta se tudi Zorkić in Nakić, v drugem polčasu pa še Sunara, Perasović, Ušić. V skoku so bili sicer boljši Američani, »plavi« pa so jih prekašali z natančnostjo.

**FINALE ZA 3. MESTO
Smelt Olimpija — C. zvezda
112:83 (51:39)**

SMELT OLIMPIJA: Tinger, Vujaković 12, Brodnik 8, Kompara 7, Polanec 14, Subotić 17, Hauptman 22, Todorović 6, Zdovc 10, Kotnik 16.

CRVENA ZVEZDA: Sretenović 6, Aleksić, Nikolić 10, Jokanović 7, Karadžić 7, Bogosavljev 24, Trifunović 6, Preljević 2, Kocić 10, Despotović 1. Ljubljancani so bili prepričljivo boljši in so si visoko zmago povsem zaslužili. Vsekakor ni bil njihov uspeh nikoli v dvomu, saj so vodili tudi s 30 točkami razlike.

Danes s startom v Veroni Že 68. dirka po Italiji

VERONA — S predetapo se bo danes začela 68. kolesarska dirka po Italiji, na kateri bo tokrat nastopilo 180 tekmovalcev, ki bodo razdeljeni v dvajset skupin s po devetimi kolesarji vsaka, ki so kar 18 različnih narodnosti. Etap bo vsega skupaj 22, proga pa bo dolga 3.984 km.

Novost letošnje dirke je vsekakor v tem, da bodo hribi tokrat v začetku. Še zlasti se obeta naporna preizkušnja v ponedeljek, Pinzolo - Selva di Val Gardena, dolga 237 km in s ciljem v hrib, ki bi znala že marsikaj odločiti.

Fignona ne bo na »Touru«
PARIZ — Francoski kolesar Laurent Fignon, zmagovalec na zadnjih dveh izvedbah dirke po Franciji, se bo letos moral odpovedati nastopu na

»Touru«. Danes bo namreč moral v bolnico zaradi težav, ki jih ima z Ahilovo tetivo.

Nizozemska še upa

BUDIMPEŠTA — Nizozemska ni še zgubila upanja, da se uvrsti na svetovno nogometno prvenstvo v Mehiki. Po zmagi proti Madžarski z 1:0 (0:0) (Madžarska si je nastop na SP že predčasno zagotovila) je namreč zaradi boljše razlike v golih zasedla 2. mesto 5. skupine pred Avstrijo in ima tako pravico do dodatnega srečanja z drugouvrščeno ekipo iz 1. skupine. Lestvica 5. skupine: Madžarska 10 točk (5 zmag, 0 remijev, 1 poraz), Nizozemska 7 (3, 1, 2, razlika v golih +6), Avstrija 7 (3, 1, 2, +1), Ciper 9 (0, 0, 6).

Svetovni pokal v dresuri Jutri vsi najboljši v Lipici

Prvo tekmovanje za svetovni pokal v dresuri, ki je bilo nedavno v Rimu in o katerem smo že poročali, je prineslo jugoslovanskim dresurnim jahačem (iz Lipice) veliko uspeha. Trener lipiške ekipe Dušan Mavec je s konjem Pluto Canissa zmagal v nalogi Intermediaire II in v »Grand Prixu«, ki je štel kot kvalifikacija za prosti program svetovnega pokala, v katerem je zasedel 2. mesto. Za zmagovalko, Švicarko Christine Stüchelberger (nekdanjo olimpijsko zmagovalko, svetovno in evropsko prvakinja), je zaostal samo 0,4 točke. Njegov uspeh sta dopolnila Alojz Lah s konjem Maestoso Montaura s 3. mestom in Ladislav Fabris z 11. mestom s konjem Favory Wera.

Naslednje tekmovanje za svetovni pokal »Fei-Nashua World Cup 1985«

pa se bo pričelo že jutri v Lipici. Program je naslednji:

17. 5.: ob 8.00 naloga »St. George«; ob 14.00 naloga »Intermediaire II.«; 18. 5.: ob 8.00 naloga »Intermediaire I«; ob 14.00 naloga »Grand Prix« (kvalifikacija za nastop v svetovnem pokalu); 19. 5.: ob 9.00 prosti program z glasbo za tekmovalce, ki se niso uvrstili na tekmovanje za svetovni pokal; ob 14.00 prosti program z glasbo (KÜR) za svetovni pokal.

Udeležbo na tekmovanju v Lipici je zagotovilo 9 držav s približno 50 konji. Domačo ekipo bodo sestavljali: 1. Dušan Mavec (P. Canissa); 2. Alojz Lah (M. Montaura), 3. Alojz Lah (M. Allegra), 4. Ladi Fabris (F. Wera IV), 5. Dušan Mezgec (F. Allegra XXII), 6. Ladi Fabris (N. Samira), 7. Anica Rojec (Mond). (L.F.)

Stefanel o Vitezu

Od društva Pallacanestro TS Stefanel smo prejeli naslednje sporočilo s prošnjo za objavo:

»Pallacanestro Trieste Stefanel sporoča, da je med tiskovno konferenco, ki je bila v ponedeljek, 13. t. m., na točno zastavljeno vprašanje nekoga novinarja glede položaja igralca Borisa Viteza, predsednik Cosulich odgovoril, da je športno združenje Jadran izrazilo voljo po spoštovanju dogovorov, sprejetih s Pallacanestro Trieste v duhu prijateljskega sodelovanja, od katerega je letos prišlo in da je poleg tega igralec izrazil pripravljenost, da v prihodnje še igra s Stefanelom. Ne odgovarja torej resnici, da je do prestopa že prišlo«.

Riva zapustil reprezentanco

VARESE — Zaradi težav s kolenom je Antonello Riva moral zapustiti italijansko državno košarkarsko reprezentanco, ki se pripravlja na bližnje evropsko prvenstvo.

ZA JADRANOVO TEKMO

Na razpolago 150 vstopnic

Odbor Jadrana sporoča, da sta za drugo tekmo play-offa v Trevisu (ob 21. uri) na razpolago le dva avtobusa, ki pa sta že oba zasedena.

Da bi kljub vsemu omogočili kar največjemu številu navijačev, da se udeležijo sobotne tekme, je odbor Jadrana poskrbel za 150 vstopnic, ki bodo na razpolago navijačem, ki bodo v Trevisu potovali z osebnimi prevoznimi sredstvi. Vstopnice bodo na prodaj od danes popoldne v trgovini Malalan na Opčinah, v cvetličarni Nadja na Proseku in pri potovalnem uradu Aurora v Trstu. Cena vstopnice je 5 tisoč lir. Rezervacij po telefonu ne sprejemamo.

Ob tem bi še opozorili navijače, da je kapaciteta športne palače v Trevisu skromna (prostora je za okrog tisoč gledalcev) in da se računa, da bo tokrat polno zasedena, zato menimo, da bi bilo najbolj primerno, da zainteresirani vstopnice nabavijo že doma ali pa da pridejo vsaj dve uri pred pričetkom tekme.

Avtomobilski rally Saturnus

V petek tudi v Portorožu

LJUBLJANA — V noči s petka na soboto in v soboto popoldne bo od Ljubljane do Portoroža tradicionalni Rally Saturnus, ki letos prvič šteje tudi za evropsko prvenstvo s koeficientom 1.

V prvem delu rallyja bo nedvomno najbolj zanimiva hitrostna preizkušnja Vojsko, ki je dolga 47 kilometrov. Start bo ob 22.57 in 01.26, seveda pa bosta zahtevni tudi hitrostna preizkušnja Rovte (start ob 22.09 in 00.38) in Hrušica (start ob 00.10 in 02.38). Ob koncu prvega dela čakajo tekmovalce še vožnja po HP Rižana s startom prvega tekmovalca ob 04.32. Po počitku v Portorožu se bo drugi del rallyja začel ob 14. uri v središču Portoroža, tekmovalci pa bodo štiri različne hitrostne preizkušnje prevozili trikrat. Starti HP Dvori so v soboto ob 14.19, ob 16.16 in 18.13, HP Padna ob 14.42, 16.39 in 18.36, HP Marežice ob 15.10, 17.07

in 19.03, HP Šmarje pa ob 15.48, 17.45 in 19.41. Na cilj v Portorožu bo prvi tekmovalec pripeljal ob 20.19.

Prirediteljem - AMZS, TOP Portorož in Saturnusu — se je prijavilo kar 116 posadk, od tega polovico iz tujine (iz 9 držav). Prvi favorit za zmago je nizozemski prvak Jan Van Den Marel (opel manta 400), ki pa bo imel hudega tekmeča v domačinu Branetu Kizmiču (renault 5 turbo). Tržačan Cerbone se je prijavil v audijem quattro, Gorican Caprara z lancio 037, prijavljeni pa so tudi Quartesan s porschejem 911 SC, Polo z enakim avtom, Baggio z lancio 037. Za obiskovalce iz Primorske bodo seveda zanimivi nastopi domačinov Lulika z novim opлом manto 200, Komela z zastavo 101 GT 55, Bucika z enakim avtom, Benceta z alfa romeo sud, Budihne in Nagodeta z zastava 850. (F. Kmetič)

Na zamejskem balinarskem prvenstvu

Prvo kolo brez velikih presenečenj

V ponedeljek se je pričelo 5. zamejsko balinarsko prvenstvo v organizaciji balinarske komisije pri Združenju slovenskih športnih društev v Italiji. Lanskega zmagovalca, doberdobsko Gradino, so nadomestili letos igralci z Vrha, ki nastopajo v prvenstvu z imenom tamkajšnjega prosvetnega društva Danica.

Prvo kolo je potekalo brez večjih presenečenj. Igralci openskega Poleta, ki letos nedvomno veljajo za najresnejšega kandidata za končno zmago, so gostovali pri Sokolu, kjer so kar dvakrat premagali domačine. Tudi igralci padriško-gropajske Gaje so v Ropnu odlično pričeli in prepričljivo osvojili prvo srečanje. To je bilo tudi vse kar so zmogli, saj so jim Repenci v nadaljevanju prepustili le tri točke. Krasovi igralci pa v Zgoniku niso dopustili presenečenja in so, čeprav s povprečno igro, strli odpor žilavih igralcev Danice z Vrha.

Danes bodo srečanja drugega kola z izjemo srečanja Polet - Gaja, ki je

bilo včeraj.

IZIDI 1. KOLA

Kras - Danica 2:0 (11:7, 11:5), Kraški dom - Gaja 1:1 (4:11, 11:3), Sokol - Polet 0:2 (5:11, 9:11).

SPORED DANAŠNJEGA 2. KOLA: v Bazovici ob 19. uri: Zarja - Kras, v Nabrežini ob 19. uri: Sokol - Kraški dom; počitek: Danica; Polet - Gaja (odigrana včeraj). (Z.S.)

Odbojka: turnir v Sovodnjah

Friulexport prvi

Na prijateljskem ženskem odbojarskem turnirju v Sovodnjah je prvo mesto zasedel Friulexport, ki je osvojil obe tekmi. Izidi: Sovodnje Centralsped - Friulexport 0:2 (11:15, 6:15), Friulexport - Kontovel Electronic Shop 2:0 (15:13, 15:2), Sovodnje Centralsped - Kontovel Electronic Shop 2:0 (15:8, 15:6). Daljše poročilo o turnirju bomo objavili v naši prihodnji številki.

Nadaljujemo z drugim delom prispevka našega sodelovca in člana odprave SPDT na Južno Anapurno.

II.

Še predno je bil postavljen bazni tabor, smo vsi štirje alpinisti delovali na hribu. Že enajstega aprila je Lucijan Cergol vodil navezo in fiksiral vrvi do višine 5100 m. Žal smo morali naslednji dan čakati v bazi, da nam šerpe prinesejo v bazo še ostale vrvi, ki so bile še vedno v našem spodnjem skladišču na višini 4000 m.

Res škoda, da smo bili prisiljeni čakati, ker je bilo v tistih prvih dneh vreme krasno. Ko smo končno imeli ves material, se je naše delo na hribu nadaljevalo. Teren pa je z višino postajal vse težji. Navpična skala je namreč zamenjala snežna pobočja in napor se je od metra do metra večal. Ko smo premostili tudi to težavo, ki je bila ocenjena s 4. težavnostno stopnjo, se nam je zdela pot do grebena odprta. Čeprav v megli ni bilo mogoče dobro oceniti, se nam je vendar zdelo, da vodi navzgor med seraki nekakšna zasnežena grapa. Kakšna prevara: na koncu grape je bila snežna ravnina, posuta z razpokami, od tam pa strm led in sneg do grebena.

Pojasniti moram, da je bilo plezanje mogoče samo v zgodnjih jutranjih urah, ker je približno ob enajstih začelo snežiti. Prav izredno sla-

O alpinistični odpravi SPDT na Južni Anapurni Z višino naraščale tudi težave

bo vreme nas je naslednja dva dni prisililo na počitek. Ves dan smo prečepeli v šotorih in poslušali melodijo snežink, ki so nenehoma padale na platneno streho. Medtem so šerpe opravili svoje molitve, postavili zastavice in darila bogovom, da bi jih obvarovali pred nesrečo. Sicer je bil to zelo simpatičen obred, h kateremu smo tudi sami pripomogli z nekaterimi darili.

Naslednji dan je bil določen za energičen naskok na goro. Vseh sedem članov in dve šerpi so telovadili po fiksni vrvi in poslušali omenjene snežne planote. Tam smo postavili šotora, v katerih so prespali Lenart, Lucijan Cergol in Lucijan Milič. Ti trije so imeli nalogo, da naslednjega dne dosežejo greben in dokončno postavijo prvi višinski tabor. Zaradi izredno slabih vremenskih razmer ni bil dosežen prostor, kjer bi moral biti postavljen tabor.

Na višini 5500 m smo skopali prostor v sneg in začasno postavili šotora, kjer so prespali Cergol, Lenart in pisec teh vrstic. Sam sem namreč medtem prišel iz baznega tabora.

Prostor ni bil kdove kako prostoren vendar je imel to prednost, da je bil varen pred vetrom, ki je na grebenu pihal, s precejšnjo silo.

Naslednjega dne se nam je prvič jasno predstavila slika nadaljnjega vzpona. Pred nami je stal ves gre-

ben vse do vrha, in pred nami so bile tudi izredne težave, ki so nas šele čakale. Čeprav je zaradi teh težav naš zanos začel plahneti, smo tistega 19. aprila končno dosegli višinsko točko 5600 m, kjer smo postavili tabor ena. Pot do tabora ni bila

Posnetek skupine Anapurn

(Foto Aleksander Sirk)

zelo strma in tudi tehnično ni bila zahtevna, zato pa je bila precej nevarna, in sicer zato, ker je bil greben zelo ozek in njegove strme strani na severni strani so bile pokrite s trdim ledom, na južni pa z zelo mehkim snegom.

Tabor je stal na nekakšnem griču, na grebenu, ki je bil, še kar prostoren, toda sunki vetra so nam še posebno ponoči precej nagajali. Ta prostor so uporabljale tudi prejšnje odprave, ki so se poskušale na tem grebenu. Našli smo tudi nekatere zastavice, ki so jih baje Japonci uporabili kot kazipot. Prvo noč smo tu prespali Lucijan Cergol, Lucijan Milič, Lenart Vidali in pisec tega članka. Naslednjega dne sta prišla skupaj s šerpami tudi dr. Vilko Batistič in Fausta Sisti, in nam prinesla nekaj hrane, ki je je v taboru že primanjkovalo. Če ocenimo naše delovanje do tabora ena, vidimo, da smo za teh prvih 800 višinskih metrov porabili 1300 m fiksni vrvi od 2000 m, ki smo jih imeli na razpolago. Težave pa še zdaleč niso bile pri kraju. Nasprotno, pred nami je stal kratak spust, kateremu je sledil približno 1500 m izredno zahteven skalnati skok, na koncu pa izredno strm led vse do vrha. Prihodnost torej ni bila kaj preveč obetajljiva, a smo kljub temu s plezanjem nadaljevali.

DAVOR ZUPANČIČ

(Se nadaljuje)

Ob zaključku nogometnega prvenstva 3. AL

Mnogo problemov pri naših ekipah

Amatersko nogometno prvenstvo 3. AL skupina »L«, kjer so igrali Mladost, Kras, Primorec in Primorje, se je v nedeljo končalo. Zato splošno obrnili do predstavnikov treh naših društev s Tržaškega, ker mora Mladost igrati še dodatne tekme proti drugouvrščenima ekipama skupine »L« in »M« za napredovanje v višjo ligo.

Predstavnike naših klubov smo vprašali, kako ocenjujejo potek letošnjega prvenstva in kakšne cilje imajo za prihodnjo sezono.

ANDREJ RACE (Kras): »Ker smo letos startali brez posebnih ambicij ne morem trditi, da me je ekipa razočarala. Res je, da smo izredno slabo začeli, v nadaljevanju pa smo zabeležili vrsto dobrih rezultatov in s tem popravili naš položaj na lestvici. Ne morem pa si razložiti tega preobrata ekipe. Kljub zamenjavi trenerja take razlike nisem pričakoval, ker so bili nogometaši končno vedno eni in isti. Večkrat se sprašujem ali je to bila naša zasluga, ali pa so ostale ekipe popustile. Na splošno gledano mislim, da je bilo prvenstvo »L« skupine nekoliko povprečno, saj ni bila na igriščih razvidna taka razlika med ekipami, kot dokazuje lestvica.

Kar se tiče prihodnje sezone, imamo pri nogometni sekciji Krasa problem z organizacijskim kadrom. Primanjkujejo ljudje, ki bi pomagali pri vodenju in spremljanju članske in mladinske ekipe. Kar se tiče članske ekipe, za prihodnjo sezono v glavnem ogroditve že imamo, ker se vrnejo trije nogometaši, ki so bili na posojilu (Škabar, Olivo, G. Ferfolja). Glede skupine pa nimamo problemov, ker v goriško - tržaški skupini smo se dobro znašli in zdi se mi, da je kvaliteto tudi boljša od tržaške.

ALBERT ČUK (Primorec): »Na splošno sem od ekipe pričakoval nekaj več. Zastavljenega cilja moramo dosegli le, ker so naši mla-

di nogometaši dobesedno odpovedali. Večkrat smo bili celo v težavah, kako bomo poslali ekipo na igrišče. Prav zaradi tega sem zadovoljen, da se je prvenstvo končalo in da smo izpeljali vse do konca. Za to pa gre nedvomno tudi velika zasluga in seveda pohvala našemu trenerju Aldu Kralju, ki je res dobro pripravljen, ter ima za vsakega nogometaša pravo besedo. Seveda ne morem pozabiti tudi naših marljivih odbornikov, ki so mnogo pripomogli, da smo izpeljali prvenstvo do konca. Pri tem pa bi pohvalil tudi vaš dnevnik, ki je zelo pozorno sledil našemu delovanju.

Kar se pa tiče prihodnje sezone upam, da nam bo vendar uspelo nekoliko več angažirati naše mlade nogometaše in jih postopoma vključiti v člansko ekipo, ki bo prihodnjo sezono gotovo igrala v tržaški skupini. Po dveh sezonah zaporedoma ne mislimo več igrati v tržaško - goriški skupini, saj poleg raznih organizacijskih problemov, nastopijo tudi finančni.

DARIJ KANTE (Primorje): »Čeprav si nismo pričakovali mnogo več, smo vseeno upali, da se bo ekipa boljše odrezala. Situacija na Proseku je res kritična, ker zanimanje za nogomet iz leta v leto stalno upada. Letos smo dosegli celo višek, da ni mladin, ki je praktično bodočnost vsakega društva, ne kaže velikega zanimanja za to panogo. Delamo res v velikih težavah. V prvi vrsti primanjkujejo odborniki in to bo gotovo prišlo na dan na našem rednem obnem zboru, ki je napovedan za ponedeljek, 27. t.m. Od tega občnega zbora si seveda ne pričakujem mnogo, ker kot sem že omenil, na Proseku ni več velikega zanimanja za nogomet. Prav zaradi tega ne bi rad govoril o prihodnji sezoni, ker bo o tem odločal občni zbor. Dodal bi morda, da kar se tiče članske ekipe imamo precej mlado moštvo in na tej podlagi bi sedaj lahko gra-

dili solidno člansko ekipo. Pri tem pa nastaja finančni problem, ker na tekmah ni več toliko ljudi.

V sorazmerju moramo sedaj igrati celo prvenstvo, da dobimo kar smo prej v eni ali dveh tekmah. Vsi ti problemi torej grozijo celo obstoju društva, ki nadaljuje z delom morda le zaradi dolgoletne tradicije.

Ob zaključku, da ne bo zgedalo, da je res vse tako kritično, bi vseeno pohvalil naše trenerje in spremljevalce mladinskih ekip (cicibanov, najmlajših). Kljub temu, da ekipi nista dosegli vidnih rezultatov, morda le ker so naši v sorazmerju z ostalimi ekipami še preveč mladi, moram priznati, da imamo nekaj res talentiranih nogometašev in prav to nam daje upanje za boljšo bodočnost. (B. Rupel)

SPORED TRENINGOV

Spored treningov za 1. nogometni medšolski turnir je naslednji: **OSNOVNE ŠOLE** (cicibani in dečki) jutri, 17. 5., ob 18. uri. **Kraji treningov** (na nogometnih igriščih): P. Tomažič, F. Bevk - v Trebčah; P. Trubar - v Bazovici; D. Kette; O. Župančič, F. Milčinski - pri Sv. Ivanu, Vrdelska cesta 7; M. Gregorič-Štepančič, osnovna šola Milje, osnovna šola Boršt, P. Voranc, F. Venturini - v Dolini; F. S. Finžgar, Bazoviški junaki, osnovna šola Prosek - na Proseku; S. Gruden, J. Jurčič - v Nabrežini.

NIŽJE SREDNJE ŠOLE (mladinci) danes, 16. 5., ob 18. uri. **Kraji treningov** (na nogometnih igriščih): S. Gregorič - v Dolini; S. Kosovel - v Trebčah; Sv. Ciril in Metod, I. Cankar - Pri Sv. Ivanu, Vrdelska cesta 7; F. Levstik - na Proseku.

komentar trenerja andreja žagarja

Smo pred težkim bojem

Zelo težko je kaj novega napisati o nedeljski tekmi s Stefanelom, saj so že ljudje, ki so bili po profesionalni dolžnosti prisotni, izčrpali vse vires, zato bi to pot izrazil nekaj osebnih mnenj o minuli tekmi in pred tekmo v Trevisu. Ko je bil po štirih letih dosežen cilj, da prvo tekmo play-offa igramo doma, se niso samo meni, temveč verjetno še marsikomu drugemu po glavi sukale misli o izredno veliki psihološki obremenitvi, ki nas je čakala.

Domača tekma je ogromna prednost, kar se je tudi to pot pokazalo, po drugi strani pa pomeni tudi veliko odgovornost in nehoti se v človeka prikrade tudi nekaj treme. Ob vsem tem je treba upoštevati, da ima Jadran s Trevisom dokaj neugodno bilanco ter je tradicija na strani gostov. Veliko mi je pomagal ogled tekme med Stefanelom in Vidmom prejšnjo soboto v Trevisu. Tudi to pot je tekma potekala dokaj podobno kot v Trevisu in tudi začetno vodstvo gostov v naše vrste ni vneslo pretirane nervoze.

Treba pa je priznati, da je Stefanel prvih 12 minut odigral res odlično v obrambi. Z agresivnim pokrivanjem so nas izrinili izpod koša in tudi na zunanjih pozicijah nismo bili nikoli neovirani. Tako smo v tem obdobju uspeli doseči samo 13 točk, od katerih jih je šest dosegel Mauro sam. S prihodom Petra na igrišče smo bistveno pospešili ritem igre, kar je gostom povzročalo preglavice pri vračanju v obrambo. Tako smo velikokrat dosegli številčno premoč in v osmih minutah njihovih 10 točk prednosti pretopili v 6 točk v našo korist. To je bil tudi odločilni faktor cele tekme, saj je nato njihova odlična, toda korektna obramba pokazala vrzeli, ki smo jih uspešno izkoristili.

Drugi odločilni faktor pa je bil po mojem mnenju peta osebna napaka njihovega centra št. 13 Chinellata, saj Stefanel zanj nima enakovredne me-

njave. Tako smo prednost uspeli ohraniti ves drugi del, čeprav končnih 11 točk razlike morda ne kaže prave podobnosti na igrišču.

Na vsak način smo uspeli narediti prvi zelo pomemben korak proti B ligi. Seveda pa moram poudariti tudi izredno velik doprinos našega »šestega igralca« publike, saj je v takem ambientu skoraj nemogoče tekmo izgubiti. Vodimo torej 1:0 in za dokončen uspeh nam manjka še 40 zmagovitih minut. Ali se to lahko zgodi že v Trevisu? Psihološka prednost je zdaj na naši strani. V gosteh še nič dokončno ne izgubimo, domačinom pa pomaga samo zmaga. Zato tudi to pot pričakujem njihov silovit začetek, z enako koncentracijo. Ta pritisk bo težko vzdržati, toda tu leži ključ za ugoden izid.

Drug pomemben faktor je kritje Marka Bana. V Trstu so ga gostje uspešno in korektno krili, saj sta celo dva igralca budno pazila nanj. Zdaj si sigurno belijo glavo, če se jim to izplača, saj so tekmo vseeno izgubili. Zato bodo verjetno pozornost posvetili tudi drugim našim igralcem, Marko bo dobil več maneverskega prostora, kar lahko igralec takega formata kot je on, uspešno izkoristi. Smatram tudi, da je gostom zelo dobro ostal v spominu zaključek tekme, ko so praktično nemočni spremljali naše zadrževanje žoge v končnici. Zato bi ob našem vodstvu v drugem polčasu sigurno veliko bolj popustili, kot če se to ne bi zgodilo. Na vsak način možnosti za zmago so. Vemo, da nas čaka težak boj, da domačini ne bodo zlahka prodali svoje kože, mi pa imamo pravico, da skušamo po najboljših močeh iztržiti zmago in tako doseči dolga leta pričakovani cilj. Vemo, da tudi v Trevisu ne bomo sami in da bo pomoč s tribun zopet izdatna.

V 1. košarkarski moški diviziji

Zmaga in poraz Jadrana Farco

Barcolana — Jadran Farco 74:105 (30:52)

JADRAN: Kovačič 8 (0:1), Lippolis 6 (0:1), Barini 6 (0:1), Terčon 19 (1:2), Korošec 14 (2:6), Pieri 20 (2:5), Civardi 18 (0:2).

Tokrat so jadranci gostovali na igrišču Barcolane. Omenimo, da so bili igralci ekipe za dve leti starejši od naših, ki pa so stopili na igrišče zbrano in z voljo do zmage. To je razvidno iz samega rezultata. Jadranci so dobro igrali tako v napadu kot v obrambi, kjer so dobro skalali pod košema. Naj omenimo še dober nastop Kovačiča.

Po tekmi je trener Raseni dejal: »S to zmago smo popravili slab vtis, ki smo ga zapustili po prejšnji tekmi. Upam, da je bil to za nas do-

ber pred srečanji, ki nas kmalu čakajo proti močnejšim ekipam. (K.D.)

Jadran Farco — Libertas 95:103 (49:46)

JADRAN: Kovačič 12, Štoka, Lippolis 11, Barini 2, Terčon 25, Gruden, Korošec 20, Pieri 23, Civardi 2, Peter Pertot.

Protiv Libertasu so Jadranci kadeti igrali najslabšo tekmo doslej. Bili so nezbrani in so očitno pozabili, kaj pomeni beseda obramba. Nasprotnikova peterka je to izkoristila in se dobesedno poigrala iz naših fantov. Le zadnjih 5 minut so »plavi« pokazali, kaj znajo ter so z agresivno obrambo skušali nadoknaditi zaostalo. Žal se jim to ni posrečilo, ker je bila razlika prevelika. (K. D.)

V nedeljo nastop cikloamaterjev v priredbi KK Adria

Kolesarska dirka za Pokal Lonjerja

V Lonjerju bo v nedeljo na sporedu že devetnajsta izvedba tradicionalne kolesarske dirke cikloamaterjev za Pokal Lonjerja, ki ga prireja domači Kolesarski klub Adria. Ta, ena najstarejših tovrstnih dirk v deželi, se bo letos odvijala na novi progi, ki so jo lonjerski kolesarski delavci začrtali po kraški planoti.

Start dirke bo v Lonjerju v nedeljo, ob 13.30, v krožni vožnji se bodo tekmovalci podalji do Razklanega hriba, od koder bodo nato startali na naslednji 65 km dolgi trasi: Razklani hrib, Bani, Trebče, Padriče, Bazovica, Kamnolom Faccanoni, Obelisk, semafor na Opčinah, Trbiška cesta, Razklani hrib, Bazovska cesta, Bazovica, Padriče, Trbiška cesta, Bani, Trebče, Padriče, Trbiška cesta, semafor na Opčinah, Obelisk, kamnolom

Faccanoni, Bazovska cesta, cilj nad Lonjerjem.

Na dirko je bilo povabljenih okrog osemdeset kolesarjev iz Trsta, Furlanije, Slovenije, razdeljeni pa bodo v dve kategoriji z dvema startoma v presledku petih minut. Seveda bodo nastopili tudi člani lonjerske Adrie, ki šteje okrog petnajst cikloamaterjev, ki so se v začetku sezone zelo dobro odrezali tako na domačih tleh, kot tudi na gostovanju v Siciliji.

Tu je ekipa Adrie na etapni dirki zasedla odlično četrto mesto z Doljakom, medtem ko je na Tržaškem Hafner že nekajkrat zmagal in sledi lanskoletnim uspehom. Vsekakor bi morala biti nedeljska dirka zanimiva, saj bodo na startu tega tradicionalnega tekmovanja vsi najboljši. (R. Pečar)

obvestila

Obdobje JK ČUPA vabi vse člane in prijatelje na prostovoljno delovno akcijo za ureditev prostora in pomolov v Sesljanu v nedeljo, 19. maja po 14. uri.

SZ SLOGA — PLANINSKI ODSEK vabi člane in prijatelje v nedeljo, 19. maja na PRIJATELJSKI POHOD v Lipo. Zbirališče pri Kalu ob 8.30.

TPK SIRENA obvešča, da bo tajništvo kluba na razpolago članom in prijateljem vsak dan (razen ob sreдах, nedeljah in praznikih) od 18. do 20. ure.

JK ČUPA priredi v nedeljo, 26. maja, društveno regato za kajutne jadrnice pred Sesljskim zalivom. Vabljeni člani in prijatelji.

Na namiznoteniškem prvenstvu v Trstu

Šest deželnih naslovov za Krasovo mlado generacijo

Prejšnji konec tedna je bilo v Trstu deželno namiznoteniško prvenstvo v vseh možnih kategorijah. Od slovenskih ekip so bile v Trstu zastopane zgornjske Kras in goriški Dom. V Krasovem taboru so lahko zadovoljni, saj so se njihovi igralci in igralke vrnili domov s kar šestimi deželnimi naslovi. Poznala se je utrujenost nekaterih Krasovih igralcev in igralk, ki so upravičeno že naveličani tako dolge in naporne sezone, kot je bila letošnja.

Posebno pa gre pohvaliti mlajšo generacijo, ki je z zadnjimi nastopi pokazala velik napredek in prav pri njih je bila opazna velika zgrizenost in želja po čim boljšem rezultatu.

Z izkupičkom je Krasovo vodstvo zadovoljno. Izmužnila pa sta se deželna naslova, na katera so najbolj računali. In sicer predvsem v ženski tretji kategoriji in pri članicah posameznice. Že v prvem tekmovanju na sporedu, to je v mešanih dvojicah — dečki, je krasovka Škabarjeva skupaj s Tržančanom Dondo segla po prvem mestu. V finalnem obračunu sta premagala homogeno dvojico Della Barca - Desilia. Na tretjem mestu je pristala spet Krasova dvojica Zidarič - Godnič. Fabeč in Guštin sta v mešanih dvoji-

cah - naraščajniki nepričakovano, a povsem zasluženo po ostrem boju strla odpor na papirju boljšega nasprotnika. Tretje mesto sta osvojila Obad - Milič, sedmo pa Lupinc Škrk.

Mešane dvojice - mladinci: 3. mesto Ukmar - Colja.

Moške dvojice - mladinci Tu je Krasova dvojica iz Samatorce Colja - Doljak dosegla tretje mesto. Njihova zmagovita pot se je prekinila komaj v polfinalu, ko sta morala položiti orožje pred prvouvrščenima nasprotnikoma.

Ženske dvojice - mladinke 2. mesto Mosetti - Donda, 3. Ukmar - Marussi.

Lep uspeh Krasovih barv zasledimo v ženskih dvojicah - naraščajnice. Prvo mesto: Guštin - Obad; tretje: Guštin - T. Raubar, četrto: Colja - M. Raubar.

V dvojicah za deklice zasledimo pravi monopol Krasovih barv. Lepa presenečenja sta z nepričakovanim prvim mestom pripravila Škabarjeva in Zidaričeva, drugi sta bili Grilanc in Grilanc, tretji Lovrenčič - Simoneta in četrta Kraljeva, ki je v tej kategoriji nastopala skupaj z igralko Grandi Motori Della Barca.

Moške dvojice - naraščajniki 3. Milič - Fabeč.

Moške dvojice - dečki 3. Marjan Milič - Savi; 7. Budin - Godnič.

Moški posameznice - dečki Tu je ugodno presenetil Godnič, ki je tokrat naletel na srečen dan. Ugodnemu žrebu pa se mora zahvaliti v večji meri, da je pristal na odličnem tretjem mestu. Budin je bil deveti, Kralj pa deseti.

Deklice posameznice Vrstni red je bil naslednji: 3. Alenka Škabar, 4. Elizabeta Grilanc.

Prva si je s sabo taktično igro brez dvoma pripravila višjo uvrstitev. Isto velja za Zidaričevu, ki pa si je z nerodnim porazom pripravila najmanj drugo mesto. V isti kategoriji sta nastopili še Simoneta in Lovrenčič, katerim pa je nastop prav prišel za nabiranje tekmovalnih izkušenj.

Naraščajniki posameznice Fabeč je zasedel 3. mesto, Škrk in Milič sta se zelo potrudila, z igrala sta zanesljivo, vendar nista dosegla vidnejših rezultatov.

Naraščajnice posameznice 1. Obad, 2. Guštin, 3. Tamara Raubar, 5. Elena Colja, 6. Elena Lupinc.

Mladinci posameznice Colja se je uvrstil med osmerico, Doljak med šestnajstero najboljših.

Mladinke posameznice

3. Marussi, 4. Ukmar.

Tretja kategorija

Mešane dvojice: 1. Ukmar - Donda, 2. Žigon - Frediani.

Moške dvojice

Colja in Milič sta izpadla v prvem kolu, Bole - Floreani pa v drugem.

Ženske dvojice

2. Ukmar - Žigon, 3. Lutman - Fabbro (Dom), Marussi - Mosetti sta izpadli v uvodnem nastopu.

Moški posameznice

V prvem kolu sta izpadla Milič in Colja, v drugem pa Bole.

Ženske posameznice

2. Ukmar; 3. Lutman (Dom), 5. Škrk, 6. Žigon.

Ženske dvojice - članice

1. Cergol - Donda; 2. Sedmak - Milič.

Mešane dvojice - člani

2. Cergol - Cecchini, 3. Sedmak - Saltarini, 4. Milič - Bole.

Članice posameznice

V tej kategoriji sta se v finalu pomerili druga in peta igralka na državnih lestvicah. To sta Marina Cergol in Roberta Donda. V zelo izenačenem dvoboju je na koncu slavila bolj motivirana Tržačanka s 3:2.

Vrstni red: 1. Roberta Donda, 2.

Marina Cergol, 3. Sonja Milič, 4. Damjana Sedmak.

Z.S.

Na deželnem prvenstvu v namiznem tenisu, ki je bilo v nedeljo v Trstu, so v ženskih kategorijah nastopile tudi predstavnice goriškega Doma. Končni obračun njihovih nastopov je pozitiven, saj so dekleta osvojila tri tretja mesta, čeprav morda manjka prestižnejši rezultat, ki bi bil špica celotnega tekmovanja.

Najboljše se je odrezala Sonja Lutman, ki je v tekmovanju za tretje-kategorijske igrala zelo zanesljivo in dosegla odlično tretje mesto in le malo je manjkalo, da ni v polfinalu premagala kasnejšo zmagovalko, Calinovo. V istem tekmovanju je Danijela Zalateu zasedla šesto mesto, Sabina Fabbro pa je izgubila v osmini finala.

Pri posameznicah pa sta Lutmanova in Zalateuova, ki sta si priborili pravico do nastopa, naleteli na Miličevu, oz. Calinovo, tako da sta bili poraženi že v prvi tekmi.

Lep uspeh pa so zabeležile domovke v igri dvojic, kjer je par Lutman - Fabbro osvojil dve tretji mesti, tako pri tretjekategorijah, kot v absolutnem tekmovanju, kjer je v polfinalu klonil proti odlični dvojici Cergol - Donda. (MAL)

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; v SFRJ številka 35.000 din, naročnina za zasebne mesečna 250.000, letno 2.500.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.000, letno 3.000.000, letno nedeljski 800.000 din.

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo tržnega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir 1 st. viš 23 mm) 43.000 lir. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah - SPI

primorski dnevnik

16. maja 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tix 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stratto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZIT
Trst

Član Italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Evropsko umetno srce

RIM — V tem letu bodo v Evropi izdelali prvo umetno srce, v kakšnem poldrugem letu pa bodo v Italiji dovolili presajanje srca. Vesti prihajajo iz sklepnega dela mednarodnega posveta kardiologov v Rimu. Prvo evropsko umetno srce bo vgradil prof. Emil Sebastian Buecherl iz Zahodnega Berlina, edinega evropskega mesta, kjer so prišli do konca dolge in zahtevne znanstvene in tehnične poti.

»Z umetnim srcem se ukvarjam 25 let, je izjavil Buecherl, in smo ga vsadili v 300 živali, ki so živele tudi do 10 mesecev. Umetno srce smo vsadili tudi v ljudi, vendar samo kot pomoč obolelemu srcu. Podatek je pokazal, da takšni bolniki preživijo v 30 odstotkih. Letos pa bomo z vsaditvijo umetnega srca povsem nadomestili pravega. Poganjala ga bo baterija, ki jo bo bolnik nekaj ur lahko nosil s seboj. Naše srce bo v celoti nadomestilo odstranjenega in bo pomagalo premostiti obdobje, v katerem bomo bolniku vsadili darovano človeško srce.«

Kakor so povedali na posvetu v Rimu, na katerem so sodelovali najbolj znani svetovni kardiologi, bodo presaditev srca v Italiji dovolili okoli leta 1987. Prof. Luigi Claudio D'Alessandro, primarij kardiokirurškega oddelka San Camillo v Rimu, je tudi povedal, da preučujejo možnost, če bi dovoljenje za to delo izstavili dvema bolnišnicama v Italiji ali kakšnim desetim, ki so ga zahtevale in ki so izvedle že 500 operacij na odprtem srcu in z izventlesnim krvnim obtokom.

Po besedah »očeta« tehnike presajanja srca prof. Normana Shumwaya s kalifornijske univerze Stanford bodo letos izvedli kakšnih tisoč srčnih operacij. Eno leto po operaciji je možnost preživetja kar v 85 odstotkih primerov, medtem ko je bil v preteklosti ta podatek neprimerno slabši: 1968. leta samo 22 odstotkov. Pet let po operaciji je možnost za preživetje 62-odstotna, po 10 letih pa 40-odstotna. Vsaditev novega srca v otroka mu zagotavlja povsem normalno življenje.

Električna pištola zadnji krik mode v ZDA

NEW YORK — Policaj je najprej globoko vdihnil, se zamajal in telebnil na tla. Prizor je bilo mogoče videti na neki ameriški zasebni TV postaji, kjer so pokazali učinek električnega revolverja, zadnje iznajdbe, kako spraviti na kolena človeka, ki ima slabe namene. Orožje je povsem legalno in ga je mogoče kupiti v trgovini ali ga naročiti po pošti. Uporabljajo ga za osebno obrambo, z njim so oborožene policijske sile ZDA, izjema je samo Aljaska. Električna pištola omrtviči človeka, nikakor pa ga ne more ubiti. Toda »stun gun« — to je njeno ime — je že na zatožni klopi, kajti poveljstvo je bilo prisiljeno ukrepati proti številnim policajem, ki so izkoriščali to orožje. Proti uporabi »stun guna« so se pritožili štirje mladeniči, ki so jih zasliševali z uporabo električnih pištol. V enega so izstrelili 43 »nabojev«, da je imel ves hrbet razbrzdan. Od njega so zahtevali izpoved o trgovini z mamili na drobno.

Najbolj uporabljajo model »taser«, ki je v prodaji 10 let in stane 350 dolarjev. Ima obliko električnega brivskega aparata. Ob pritisku na gumb izstreljuje dve drobni puščici, ki sta povezani s tanko nitko. Po njej »steče« v telo električni naboj 500 tisoč voltov. Drugo takšno orožje je »nova«, ki učinkuje samo ob dotiku kože. »Taser« so proglasili za orožje, ker za izstrelitev puščic potrebuje naboj. Doslej so v ZDA prodali kakšnih 100 tisoč električnih pištol. Za gangsterje ni zanimiva; oni se še naprej oborožujejo s pravimi.

Privlačni starec

LONDON — Britanski komični igralec Bob Hope, ki se je uveljavil v Hollywoodu, je svoj 82. rojstni dan obhajal v družbi prikupne igralka Brooke Shields.

V španskih kopališčih se bojijo atentatov

MADRID — Z najjužnejših in najbolj sončnih krajev sredozemske španske obale prihajajo v časnikarske redakcije dokaj nenavadne fotografije: slikovite pokrajine »krasijo« ljudje - žabe, policaji in službeni policijski psi. Španski listi, ki objavljajo te slike, neprestano zatrjujejo, da gre za ukrepe, ki jih je vlada sprejela za varnost turistov. Vendar se turist, ki se znajde pred takšnimi prizori, ne more znebiti občutka, da ima takšna novica protireklamnij učinek. Zakaj so se Španci odločili za te novosti, je znano po vsem svetu. V Španiji se je razvil kriminal, bojijo pa se tudi zadnjih groženj baskovske teroristične organizacije ETA, da bo objekte svojih napadov izbirala na turističnih obalah Sredozemskega morja. To je bil razlog, da so prav te dni na Costo del sol poslali posebne policijske oddelke.

Med njimi so posebni močni oddelki potapljačev, ki od jutra do mraka preiskujejo obale, pristanišča in marine in tudi morje v globino nekaj deset metrov, torej vse tiste kraje, kjer bi teroristi lahko postavili peklenske stroje. Mladi ljudje - žabe, ki imajo kakšnih 25 let, imajo pravzaprav zanimivo delo: čez dan se sprehajajo med kopalci, zvečer pa polnijo bližnje di-skoteke.

Posebno poglavje predstavljajo službeni psi. V državi imajo samo 12 za iskanje eksplozivnih psov.

Štirje takšni nemški ovčarji so na delu od Merbella do Toremolinosa. Policaji se od teh psov ne morejo ločiti, ker so navajeni posebne nege in tudi skrbi: pod vročim soncem lahko »delajo« največ tri ure, potem pa jih morajo pospremiti na počitek v posebne pasje hišice na policijskem komisariatu.

Spisek varnostnih sil pa se s tem še ni izčrpal. Dodati je potrebno še 600 policajev, ki od jutra do večera peš, na motorju in z avtomobili obidejo sončno špansko obalo.

V okviru nedavno sprejetega načrta za varnost španskih turističnih kopališč so okrepili krajevne policijske sile, vsak hotel pa je dal za bivanje policajev na voljo po dve sobi.

Prav gotovo vsi ti ukrepi ustvarjajo vtis varnosti. Toda turisti se ob vsem tem sprašujejo, če je prijetno letovati v krajih, kjer so potrebni takšni varnostni ukrepi.

□ BONN — Zračni pritisk treh nadzvočnih natovskih letal je porušil obnavljajočo baročno cerkev v Weinperthausenu na Bavarskem. Od nje je ostala samo zakrestija, kjer so bili delavci. V muenchenski škofiji so se zaradi preboja zvočnega zida doslej zrušile že tri cerkve.

Svojevrsna »trgovina« sovjetskih diplomatov na Švedskem

STOCKHOLM — Nekateri sovjetski diplomati so se na Švedskem vpletli v svojevrsno »trgovinske izmenjave«, ki niso prav nič po godu tukajšnji davkarji. Policija je v teh dneh priprla nekega trgovca pod obtožbo, da je sovjetskim diplomatom nudil elektronske izdelke (gramofone, televizorje ipd.), v zameno za škotski viski.

Vzroki za vzcvet te »trgovine« so dokaj preprosti. Da bi zajezile pojav alkoholizma, so švedske oblasti določile zelo visoke davke na alkoholne pijače. Tako stane steklenica viskija v navadnih pridelavcih 240 kron, medtem ko jo diplomati dobijo za 10 kron. Po drugi strani pa ni nobena skrivnost, kakšno je povpraševanje po elektronskih izdelkih na Vzhodu.

Verske sekte ne izbirajo orožja za širjenje svojega vpliva

BRUSELJ — »Dkar so v belgijskih kinodvoranah začeli vrteti film »Salomonovo dete«, režiser Jean-Claude Hudaïs ni ma miru: dan in noč prejema grozilna pisma, češ da ga bodo ubili, in opozorila, da ga bodo prijaviili sodni oblasti. Hudaïs je s svojevrsnim obravnavanjem določene problematike stopil na prste nekaterim verskim ločinam, ki se na belgijskih tleh očitno razmnožujejo kot gobe po dežju. Vpričo tega bi človek mislil, da njihova glavna skrb velja vzvišenim stvarim. Pa ni res.

Raziskovalec Pierre Morelli z »bruseljske svobodne univerze« je izpeljal poizvedovanje o tem, koliko je v državi sekt in kaj počenjajo. Ugotovil je, da je takšnih skupin danes najmanj 60, njihovih pripadnikov pa kar 80.000. Pri tem dve tretjini odpadeta na izrecno »nevarne sekte«, med katerimi je ena tako močna, da gre skozi njeno »blagajno« nič manj kakor 250 milijonov belgijskih frankov (približno 7 milijard in 250 milijonov lir) na leto; to pa je že vsota, ki ustreza letnim poslom srednje velike transnacionalne družbe.

Če je naravno, da neka verska skupnost potrebuje denar

za svoje delovanje, pa je manj naravno, da sredstva pridobiva na izrazito mafijjski način, to je z izkoriščanjem prostitucije in podobnimi čednimi posli. Verske ločine so se v Bruslju celo organizirale po tipičnem gangsterskem zgledu in si meslo lepo razdelile, tako da ena četrt sodi v vplivnostno območje te sekte, druga v vplivnostno cono one sekte in tako naprej.

Sekte dejansko hudo ogrožajo svobodo posameznika in sistematično kršijo zakon in ustavo. Francoska vlada je že sprejela nekaj ukrepov zoper takšno protidružbeno delovanje, a z zadevo se je soočil tudi evropski parlament, kajti pojav je razširjen v vseh ali skoraj vseh zahodnoevropskih državah, toda doslej brezuspešno, tudi zato, ker verskih ločin ne moreš spraviti k pameti z resolucijami, s kakršno evropski parlamentarci pozivajo sekto k spoštovanju »pravil o dobrem vedenju«, temveč z ustreznimi zakonskimi predpisi in posledičnim odločnim ukrepanjem proti destabilizacijski dejavnosti sekt v družbi. Toda evroparlamentarci so ostali brez kakršnih koli zadevnih navodil izvršnih oblasti v državah, katere v Strasbourgu zastopajo, kar si nekateri razlagajo z bojaznijo, da se ta ali oni

ne bi zameril Cerkvi; naj bi to pomenilo, da Cerkev daje potuho organiziranemu zločinstvu?

Evroparlamentarno poročilo o delovanju verskih ločin navaja med drugim ujanje deklet v prostitucijo, ugrabljanje sinov in hčera družinam, ki bi rade, da se njihovi otroci povrnejo k normalnemu življenju in se iznebijo kvarnega vpliva verskih sekt, dalje celo vrsto hudih poverb, nezakonito siljenje mladih k včlanjevanju, izsiljevanje in tako naprej. Strasbourški parlamentarci zatrjujejo, da je pojav mogoče omejiti že z obstoječimi zakoni, toda v Belgiji so ravno te dni predložili nekaj novih predlogov, kako »verske obsedenosti« prisiliti k spoštovanju zakonov in človekovih pravic. Med drugim naj bi uvedli stroge kazni za finančne prekrške, občasno nadzorovanje vizumov vodilnih »svečenikov« in strožji nadzor metod, ki jih uporabljajo sekto za zbiranje denarja (tega služijo npr. tudi s trgovinami in sploh s trgovskimi posli, a kakšnimi?).

Toda verskim ločinam je vse to tako kot lanski sneg, menijo opazovalci, zato bi bilo treba temu zlu narediti konec že pri izvoru.

»Mostiščarji«

Tekst in slika:
JERNEJ ROVŠEK

7.

